

de **GERECHTSDEURWAARDER**

NIEUWS EN ACHTERGRONDEN, BESCHOUWINGEN EN OPVATTINGEN VAN EN OVER DE BEROEPSGROEP EN HAAR WERKVELD

Fred Hammerstein:

Het is beter en
zuiverder als de overheid
het toezicht betaalt

Het nieuwe
PE-reglement

Tideman: een
curator voor de
derdenrekening

Beslag op
huurtoeslag

de GERECHTSDEURWAARDER

De *Gerechtsdeurwaarder* is een uitgave van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). In de *Gerechtsdeurwaarder* leest u nieuws en achtergronden, beschouwingen en opvattingen van en over de beroepsgroep en haar werkveld. Het blad wordt verspreid onder alle leden van de KBvG en externe relaties.

VERSCIJNINGSFREQUENTIE

4 x per jaar

CONTACTINFORMATIE KBvG

Koninklijke Beroepsorganisatie van
Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
Prinses Margrietplantsoen 49
2595 BR Den Haag
Tel: 070 890 35 30
E-mail: kbvg@kbvg.nl
website: www.kbvg.nl

REDACTIE

Nienke van Bockhooven (hoofdredacteur)
prof. mr. Ton Jongbloed
mr. Bart van Ratingen
mr. Karen Weisfelt (hoofdredacteur)

REDACTIESECRETARIAAT

Bureau KBvG

FOTOGRAFIE

Hollandse Hoogte
Shutterstock.com

VORMGEVING

SD Communicatie, Rotterdam

UITGEVER

Sdu Uitgevers
mr. Lies Kromhout
Postbus 20025
2500 EA Den Haag
telefoon: 070 378 97 34

ISSN: 1876-7524

ABONNEMENTEN

KBvG-leden ontvangen de *Gerechtsdeurwaarder* gratis. Hun wordt verzocht adresmutaties alleen door te geven aan het Bureau van de KBvG, dat per nummer een actueel adresbestand levert aan de uitgever. Overige abonnees wordt verzocht adresmutaties door te geven aan de abonnementenadministratie door middel van het opsturen van de envelop met de gewijzigde gegevens aan Sdu Klantenservice, postbus 20014, 2500 EA Den Haag. De prijs van een abonnement is € 83,70 per jaar excl. btw en incl. verzend- en administratiekosten. Prijswijzigingen voorbehouden.

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA Den Haag
tel.: 070-3789880, fax: 070-3789783

Een abonnement kan op ieder gewenst tijdstip ingaan en geldt tot wederopzegging, tenzij anders overeengekomen. Partijen kunnen ieder schriftelijk opzeggen tegen het einde van de abonnementsperiode, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden.

ADVERTENTIEACQUISITIE

Voor advertenties bel: 070 378 05 62 of stuur een e-mail naar advertentie.juridisch@sdu.nl

© KBvG, Den Haag, 2014

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoerdigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KBvG.

De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Inhoud**Niets menselijks is ons vreemd**

Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie wil in de nieuwe Gerechtsdeurwaarderswet een door het BFT uit te oefenen integraal toezicht op de beroepsgroep van gerechtsdeurwaarders introduceren. Aan BFT-voorzitter Fred Hammerstein de vraag wat de beroepsgroep daarvan gaat merken, en hoe hij de toekomstige verhouding tussen het BFT en de tuchtrechter ziet.

Afscheidsreceptie John Wisseborn

Op 1 november jl. heeft John Wisseborn de voorzittershamer overgedragen aan Wilbert Van de Donk. Op 19 november vond de officiële afscheidsreceptie plaats in het Mauritshuis in Den Haag. Vele genodigden maakten van de gelegenheid gebruik hem de hand te schudden en het glas te heffen op de zes intensieve jaren dat Wisseborn voorzitter van de KBvG was.

Een wake-upcall

Op 1 juli van dit jaar nam VVD-Tweede Kamerlid Jeroen van Wijngaarden een deel van de portefeuille van Foort van Oosten over, namelijk gerechtsdeurwaarders en tuchtrecht. Wie is deze jonge jurist, die eerder werkte als belangenbehartiger bij KNMP, NMBT en PwC? Een kennismaking met een politicus die tegenwind eerder toejuicht dan schuwt. "Zonder meer nee zeggen is weinig constructief. Je kunt beter een creatieve oplossing bedenken."

De geldigheid van beslag op huurtoeslag

Op 15 juli jl. heeft het Hof Den Bosch duidelijkheid geschapen over de wettelijke toelaatbaarheid van een executoriaal derdenbeslag op huurtoeslagen, gelegd door een voormalig verhuurder van een andere woning. Daarmee is een nieuwe loot gevoegd aan de boom van (on)mogelijkheden van een beslag op huurtoeslag.

Een curator voor de derdenrekening

De Haagse advocaat Bruno Tideman was de afgelopen drie jaar als curator betrokken bij de afwikkeling van een faillissement van een middelgroot deurwaarderskantoor met een grote incassopraktijk. Zijn praktijkervaringen gaven hem nieuwe inzichten met betrekking tot de wettelijke grondslag van het beheer van derdengelden, de uitsplitsing daarvan en de soms moeizame verhouding tussen curator, waarnemer en opdrachtgevers in een faillissement. “Wat mij betreft zou er een wettelijke regeling moeten komen voor de waarnemer, waarin zijn rol, positie en honorering eenduidig geregeld zijn.”

En verder

- 17 | Column: Noblesse Oblige
- 18 | De KBvG en het wetsvoorstel tot wijziging van de Gerechtsdeurwaarderswet
- 20 | Reglement bevordering vakbekwaamheid 2015
- 23 | Cartoon
- 24 | KBvG Nieuws
- 25 | Afscheid van een indrukwekkende president
- 26 | Uit de praktijk: ministerieplicht en deurwaardersrenvooi
- 35 | Vakinhoudelijk: WIK: een kwestie van wikken en wegen?

Niets menselijks is ons vreemd

Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie wil in de nieuwe Gerechtsdeurwaarderswet een door het BFT uit te oefenen integraal toezicht op de beroepsgroep van gerechtsdeurwaarders introduceren. Aan BFT-voorzitter Fred Hammerstein de vraag wat de beroepsgroep daarvan gaat merken en hoe hij de toekomstige verhouding tussen het BFT en de tuchtrechter ziet. Ook laat Hammerstein zijn licht schijnen over het arrest van 31 oktober 2014, waarin De Hoge Raad beperkingen heeft gesteld aan het beslag op vakantiegeld.¹ “Een advocaat-generaal die altijd gevolgd wordt, steekt onvoldoende zijn nek uit.”

En van de prettige aspecten van gepensioneerd zijn is dat hij weer tijd heeft, zegt Fred Hammerstein. En dus poseert hij opvallend geduldig voor de jonge fotografe die hem in een schier oneindige reeks posities in zijn woonkamer en tuin wil vastleggen. “Poseren is niet bepaald mijn favoriete bezigheid”, zegt hij niettemin enigszins opgelucht, nadat ze is vertrokken.

Als bestuursvoorzitter van het BFT is Hammerstein meer dan gemiddeld betrok-

ken bij de beroepsgroep van gerechtsdeurwaarders, en weet hij meer dan gemiddeld wat er zoal speelt binnen de beroepsgroep. Hij spreekt met waardering over het ‘open contact’ met het bestuur van de KBvG en over de afgelopen jaren opgebouwde vertrouwensband. Hij zegt: “Voor een belangrijk deel staan we voor hetzelfde doel: kwaliteit, integriteit, het niet beschadigen van de vertrouwensfunctie door oneigenlijke praktijken – het is allemaal rechtstreeks in het belang van gerechtsdeurwaarders zelf. Dat heeft het

KBvG-bestuur de afgelopen jaren heel goed uitgedragen.”

Over het voornemen van staatssecretaris Teeven om de beroepsgroep te onderwerpen aan integraal toezicht door het BFT zegt Hammerstein: “We hebben al enige ervaringen opgedaan met de notarissen, waar dit type toezicht geldt sinds 1 januari 2013. Hoewel we ons naar beste kunnen daarop hebben voorbereid met allerlei pilots, blijft het in praktijk lastig te bepalen hoe je dit type toezicht het best inricht.

Controle begint met goede informatie. Nu beschikken we al over veel financiële informatie en daar kunnen we vaak ook wel uit destilleren dat er zaken mogelijk niet helemaal correct verlopen – zeg maar als een soort ‘bijvangst’. Maar we kunnen niet alles zien en horen. Daarom hebben we voor de notarissen een lijst van voorvallen opgesteld waarvoor een actieve meldplicht geldt. Denk aan een tuchtklacht, of aan een geval waarin een notaris aansprakelijk wordt gesteld voor schade. Een dergelijke aanpak kan denk ik ook werken voor gerechtsdeurwaarders.”

GRENS

Hammerstein benadrukt dat hij de plannen van Teeven niet ziet als een intensivering van het toezicht, maar eerder als een uitbreiding van het takenpakket. “En dan ook nog eens zonder dat er een euro extra budget bijkomt”, zegt hij. “Dat houdt hoe dan ook in dat we als BFT anders moeten gaan werken. Het reguliere onderzoek zal blijven, maar minder frequent plaatsvinden. Intussen zal de nadruk meer en meer komen te liggen op risicogericht onderzoek: bij welke signalen is de kans het grootst dat er mogelijk een rotte appel in de mand zit? We zullen onze capaciteit heel efficiënt moeten gaan inzetten, als dit allemaal doorgang vindt.”

“Het preadvies is een heel mooi stuk werk”

Het feit dat de KBvG al een eigen toetsingskader in de vorm van de KBvG Normen voor Kwaliteit heeft ontwikkeld, noemt hij ‘ideaal’. “Onze rol is toetsen aan een bepaald toetsingskader, we zijn geen regelgever. De gerechtsdeurwaarders beschikken over een prima toetsingskader. En zoals ik al zei: de doelen van de KBvG en het BFT lopen in belangrijke mate parallel. Wij kijken in het belang van de buitenwereld én de beroepsgroep mee of er correct wordt gehandeld. Dat laatste wordt niet altijd door iedereen goed begrepen, maar ook in kader van het ‘level playing field’ is het belangrijk dat er geen leden van de beroepsgroep zijn die het met de regels niet zo nauw nemen en op die manier hun positie versterken. Een der-

gelijke constructie zie je bijvoorbeeld ook in het Mededingingsrecht.”

Over de verhouding tussen het BFT en de tuchtrechter is hij uitgesproken. “De tuchtrechter heeft hoe dan ook het laatste woord. Dat is de daadwerkelijke rechterlijke toets of iets wel of niet door de beugel kan en of bepaald gedrag in overeenstemming is met de beroeps- en gedragsregels. Het probleem is eerder dat het BFT niet altijd op voorhand weet welke lijn de tuchtrechter volgt. Dat leidt ertoe dat we soms zelf een klacht moeten indienen om te weten te komen waar de grens nu precies ligt. Dit is al een keer gebeurd, toen we tegen een op zichzelf volstrekt integere en goed bekend staande notaris een klacht hebben ingediend naar aanleiding van een aantal ABC-transacties. Dat heeft begrijpelijkerwijs tot veel consternatie geleid en de desbetreffende notaris was heel boos,

maar het is mijn stellige overtuiging dat het moest en niet anders kon. Misschien is het goed om te zeggen dat we met dit instrument zeer prudent omgaan juist omdat we het een zwaar middel vinden. Een klacht wordt door beroepsgroep terecht beschouwd als een signaal dat er iets aan de hand is. We doen het alleen als er geen andere optie is.”

POLITIEKE AFWEGING

Op de vraag wat hij ervan vindt dat Teeven de kosten voor het toezicht wil laten neerslaan op de beroepsgroep zelf, zegt Hammerstein: “Dat is een politieke afweging waarop ik als bestuursvoorzitter geen invloed mag uitoefenen. Maar ik mag wel stellen dat het vanuit het oogpunt van de toezichthouder zélf beter en zuiverder is dat de overheid het toezicht betaalt. Dat geeft ons ten opzichte van de beroepsgroep een veel onafhankelijker

Cassatie in het belang der wet of juridische acrobatiek?

Het toeval wil dat Fred Hammerstein onlangs ook nog in een andere hoedanigheid met de beroepsgroep van gerechtsdeurwaarders in aanraking kwam. Hij schreef namelijk als advocaat-generaal het middel van cassatie³ en de conclusie bij de vordering tot cassatie in het belang der wet,⁴ eerder dit jaar tegen van het vonnis van de kantonrechter in Brielle.⁵

In die conclusie behandelt hij de vraag 'aan de hand van welke regel of regels bepaald moet worden in hoeverre een eens per jaar uit te betalen vakantiegelduitkering aan een beslaglegger moet worden uitbetaald dan wel onder de beslagvrije voet van artikel 475b Rv e.v. valt, indien beslag ligt op het loon of de uitkering waarvan het vakantiegeld deel uitmaakt.' Een bijzondere conclusie, aldus de jurist, al was het maar omdat voor het eerst de regeling van de prejudiciële vraag (art. 392 lid 2 Rv) is toegepast op een cassatie in het belang der wet, waardoor het mogelijk was schriftelijke opmerkingen van zowel de Sociale Verzekeringsbank als de KBvG in de conclusie mee te nemen.

Hammerstein: "Kort samengevat ging het bij die zaak om de beslagvrije voet en de eenmalige uitkering van vakantiegeld. De vraag is: als mensen die het hele jaar onder de bijstandsnorm zitten slechts eenmalig daarboven uitkomen door de uitkering van het vakantiegeld, mag je dan beslag leggen op het meerdere, of moet je dit vakantiegeld zien als 'uitgesteld' onderdeel van het maandinkomen dat dus onder de beslagvrije voet valt. Er was een uitspraak van de kantonrechter die de laatste redenatie volgde, maar ook een vonnis van de tuchtrechter die een eenmalig beslag op vakantiegeld door een deurwaarder had gesanctioneerd. Bovendien was bekend dat de uitspraak van de kantonrechter niet door alle rechters werd gevolgd. Voor dergelijke gevallen is cassatie in het belang der wet het aangewezen middel."

Dit keer volgde de Hoge Raad de conclusie van Hammerstein niet. Volgens de advocaat-generaal was juridisch geen ruimte voor de redenatie van de kantonrechter. "Ik heb steeds gezegd: ik zie wel dat voor de mensen die het aangaat, een groot probleem ontstaat. Maar ik heb het te doen met de juridische context en als die niet deugt, dan is de wetgever aan zet. De Hoge Raad heeft echter voor een andere uitleg gekozen. Daar heb ik geen enkele moeite mee, daar is de hoogste rechter voor. Ik kan alleen maar zeggen dat dit dilemma erg groot was, want er spelen drie aspecten: de juridische kant van de zaak, de maatschappelijk wenselijke uitkomst en de praktische uitvoerbaarheid. Volgens de Hoge Raad moeten de deurwaarders hiermee uit de voeten kunnen, ik dacht begrepen te hebben dat er wel degelijk uitvoeringsproblemen zijn. Hoe het ook zij, gunstig is dat de rechtspraak in ieder geval tracht om problemen die voorlopig nog niet zijn opgelost in wetgeving, op een andere wijze op te lossen. Want daar is rechtspraak voor."

De suggestie dat de Hoge Raad in dit geval juridische acrobatiek heeft toegepast om tot een maatschappelijk wenselijke uitkomst te komen, neemt hij niet over. "Het is nu eenmaal zo dat zaken die aan de Hoge Raad worden voorgelegd altijd meerdere kanten hebben. Dit is het proces van rechtsvorming, een belangrijke taak van de Hoge Raad. Anders dan de politiek zelf gaat de Hoge Raad heel behoedzaam om met de grenzen van ons juridisch systeem. Overigens: dat een conclusie niet wordt gevolgd, komt geregeld voor en is ook mij al eerder overkomen. Ik zeg altijd: een advocaat-generaal die te vaak gevolgd wordt, steekt onvoldoende zijn nek uit. Die is te voorzichtig. Net als een officier van justitie die nooit een vrijspraak hoort: die laat kennelijk veel zaken liggen. Altijd gevolgd worden is niet goed, je moet in je conclusies ook de grenzen van het recht durven te verkennen."

positie, want als de beroepsgroep zelf moet gaan betalen komt, geheel terecht en begrijpelijk, onmiddellijk de vraag: kan het niet een beetje goedkoper? En wat je ook doet, die vraag zal altijd op tafel blijven, al halveren we de kosten.”

Daarbij is Hammerstein kritisch over het Haagse panacee om elk probleem op te lossen met steeds meer onafhankelijke toezichthouders. “Je kunt een maatschappij niet in stand houden als er geen basisvertrouwen is”, zegt hij daarover. “Ik werk in de rechterlijke macht. Als mensen daar niet zélf zorgen voor een hoge mate van integriteit, dan kun je het wel vergeten. Dan helpt toezicht ook niet. De banken-

crisis heeft eens te meer duidelijk gemaakt dat integriteit van binnenuit moet komen. Notarissen en gerechtsdeurwaarders moeten doorleven dat ze een vertrouwensfunctie hebben, dan zou je in principe geen toezichthouder nodig moeten hebben. Maar goed, niets menselijks is ons vreemd en de verleidingen zijn ontzettend groot, dus het is goed dat er iemand meekijkt. Maar het is een precaire balans, want overmatig toezicht werkt vaak pervers uit. Het doodt alle eigen initiatief en streven naar verbetering, mensen zeggen: ‘ik mag het toch niet zelf zeggen, dus zeg jij het maar’. Kijk maar naar het bedrijfsleven: welke bedrijven doen heel erg goed? Die verantwoordelijkheid heel laag in de organisatie

leggen waardoor problemen op het juiste niveau dadelijk kunnen worden opgelost. De politiek is in dat opzicht soms heel kortzichtig.”

Aan het eind komt het gesprek op het meest recente preadvies van de KBvG,² waarvan Hammerstein zegt “het als jurist sprekend zonder enig voorbehoud een heel mooi stuk werk” te vinden. Het advies bevat volgens hem ‘tal van bouwstenen’ voor een betere regeling van de beslagvrije voet (zie ook het kader bij dit interview). Ook de ‘tweetrapsraket’ die het rapport voorstelt, vindt hij een goede aanpak. “Eerst maar eens snel de ergste omissies wegwerken, en dan nog een keer goed naar de hele regeling kijken.”

“De deurwaarders denken uitermate constructief mee over de procesinleiding”

Even lijkt hij te twijfelen. Dan zegt hij: “Ik kan het goed vergelijken. De notarissen hebben het de afgelopen jaren zwaar voor de kiezen gekregen. Financieel is het allemaal veel minder geworden, en ook de politiek heeft ze aardig in de kou laten staan. Dat heeft tot een soort verharding geleid. Tegelijkertijd zie ik de deurwaarders uitermate constructief meedenken over de procesinleiding, die ze in het kader van KEI voor hun kiezen hebben gekregen. Dat heeft tot een uitkomst geleid waarvan je zegt: de kwaliteit is er mee gediend geweest. Hier hebben professionals echt méér gedaan dan alleen maar aan hun eigen hachje lopen denken.”

Noten

- 1 HR 31 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:3068.
- 2 J. Rijdsdijk, O.M. Jans & J. Feikema (red.), *Naar een nieuwe beslagvrije voet. Vereenvoudiging in een tweetrapsraket*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2014.
- 3 Parket bij de Hoge Raad 14 februari 2014, *Prg*, 2014, 101, *JBPr* 2014, 38 m.nt. Redactie.
- 4 Parket bij de Hoge Raad 2 september 2014, ECLI:NL:PHR:2014:1952.
- 5 Ktr. Brielle 8 januari 2013, *NJF* 2013, 372.

Afscheidsreceptie John Wisseborn

Op 1 november jl. heeft John Wisseborn de voorzittershamer overgedragen aan Wilbert van de Donk. Op 19 november vond de officiële afscheidsreceptie plaats in het Mauritshuis in Den Haag. Vele genodigden maakten van de gelegenheid gebruik hem de hand te schudden en het glas te heffen op de zes intensieve jaren dat Wisseborn voorzitter van de KBvG was.

Gasten vanuit onder meer het Ministerie, het Bureau Financieel Toezicht en de Rechtspraak waren vertegenwoordigd, maar ook een aantal illustere personen uit de beroepsgroep, oud-voorzitters van KVG en KBvG Jansen, Rosmalen, Flanderijn en Van der Meer. Op de Algemene ledenvergadering van 22 november konden de beroepsgenoten Wisseborn uitzwaaien en is hem een cadeau namens de hele beroepsgroep overhandigd.

Een curator voor de derdenrekening

De Haagse advocaat Bruno Tideman was de afgelopen drie jaar als curator betrokken bij de afwikkeling van een faillissement van een middelgroot deurwaarderskantoor met een grote incassopraktijk. Zijn praktijkervaringen gaven hem nieuwe inzichten met betrekking tot de wettelijke grondslag van het beheer van derdengelden, de uitsplitsing daarvan en de soms moeizame verhouding tussen curator, waarnemer en opdrachtgevers in een faillissement. “Wat mij betreft zou er een wettelijke regeling moeten komen voor de waarnemer, waarin zijn rol, positie en honorering eenduidig geregeld zijn.”

Enige tijd geleden is in het WPNR een artikel van uw hand verschenen met als titel ‘Uitsplitsing van door een gerechtsdeurwaarder geïnde derdengelden’.¹ Wat was de aanleiding?

“De huidige Gerechtsdeurwaarderswet is niet erg duidelijk over de vraag waarom een deurwaarder bevoegd is zijn honorarium en de door hem gemaakte kosten in mindering te brengen op het saldo van de derdengeldenrekening, het zogenaamde ‘uitsplitsen van derdengelden’ dat in de

praktijk aan de orde van de dag is. Ook bestaat onduidelijkheid over de vraag of die bevoegdheid ook in alle gevallen overeind blijft, in het bijzonder bij een faillissement van de opdrachtgever of van de deurwaarder zelf. De wetgever is zich daarvan bewust en heeft daarom een uitbreiding van artikel 19 lid 2 Gdw voorgesteld. Uit de memorie van toelichting bij het voorontwerp maak ik op dat de wetgever duidelijk heeft willen maken dat de deurwaarder van rechtswege te allen tijde bevoegd is tot een uitsplitsing van geïnde derdengelden. ‘So far so good’. Ik

betoog dat dit op zichzelf prijzenswaardig is, maar dat er een verkeerde veronderstelling aan ten grondslag ligt. Bovendien zijn daarmee niet alle problemen opgelost die kunnen ontstaan als de deurwaarder of zijn opdrachtgever failliet gaat.”

Waarom gaat de wetgever uit van een verkeerde veronderstelling?

Iedere deurwaarder heeft een aparte derdengeldenrekening waar geld op staat van diverse opdrachtgevers. Die rekening is niet ondergebracht bij een aparte rechtspersoon, bijvoorbeeld een beheers-

stichting zoals bij advocaten het geval is. Het betreft een afgescheiden vermogen ten behoeve van alle opdrachtgevers voor wie gelden zijn geïncasseerd. Het saldo op de derdengeldenrekening is dus het gemeenschappelijk vermogen van deze opdrachtgevers. De deurwaarder is de wettelijk aangewezen beheerder van deze gemeenschap. Het probleem is: de wetgever lijkt ervan uit te gaan dat deze beheersbevoegdheid berust op lastgeving. En die veronderstelling leidt juridisch tot problemen als de opdrachtgever van de deurwaarder failliet gaat. Lastgeving is een ‘overeenkomst van opdracht’, wat inhoudt dat de last vervalt met het faillissement van de lastgever. Dus in dat geval zou de deurwaarder bij een faillissement van zijn opdrachtgever niet langer gemachtigd zijn het geld op de derdengeldenrekening te beheren terwijl dat geld wél in de gemeenschap zit. En meer: hij kan ook zijn kosten niet meer uitsplitsen, want ook de verrekeningsbevoegdheid is vervallen. Met als gevolg dat een curator het volledige bedrag uit de gemeenschap zal opeisen en de deurwaarder zal vragen zijn claim op de honorering en gemaakte kosten als een vordering in het faillissement in te dienen. Ik deel deze gedachtegang niet, want in mijn ogen is aansluiting gezocht bij de verkeerde rechtsfiguur.”

“Door de beheersbevoegdheid te koppelen aan lastgeving heeft de wetgever aansluiting gezocht bij de verkeerde rechtsfiguur”

Wat stelt u dan voor?

“Ik verschil in dezen fundamenteel van mening met de wetgever: volgens mij moet je dit zien als een bevoegdheid ‘sui generis’, dus een bijzondere bevoegdheid gebaseerd op de wet, niet als een impliciete bevoegdheid die voortvloeit uit een incasso-opdracht. Als je mijn redenering volgt, dan is deze verduidelijking van de wetgever eigenlijk overbodig: het lijkt mij dogmatisch beter om de verhouding tussen de deurwaarder en de rechtheb-

benden te beschouwen als een uit de wet voortvloeiend bewind. De figuur van bewind sluit naadloos aan bij het feit dat het saldo van de derdengeldenrekening niet in het vermogen van de deurwaarder valt, maar dat deze wel exclusief bevoegd is tot beheer en de beschikking daarover. De wetgever moet zijn reparatie dus koppelen aan een vorm van wettelijk bewind en niet baseren op lastgeving. Maar goed, het is wel prettig dat de wetgever de bevoegdheid tot uitsplitsing nu nog eens uitdrukkelijk bevestigt.

Gaat deze reparatie helpen?

“Zoals dat gaat met dit soort aanpassingen: er komen zeker weer nieuwe onduidelijkheden, en dan volgt er weer nieuwe jurisprudentie. In de nieuwe regeling moet de deurwaarder elke verrekening separaat aan zijn opdrachtgever kenbaar maken en die kan daartegen al dan niet bezwaar maken. Alleen staat er in de wet niet binnen welke termijn, dus zoals het voorstel er nu ligt, kan de opdrachtgever de verrekening ook een jaar later nog ter discussie stellen. Dat lijkt mij iets dat beter aangepast kan worden. Maar ook het probleem van een eventueel faillissement van de deurwaarder zelf lost deze reparatie niet op. Dat is een breder probleem.”

In de zin dat...?

“De deurwaarder bij faillissement geen beheerder meer is van de derdengeldenrekening. Uit de wet vloeit voort dat de deurwaarder in zo’n geval wordt geschorst en dus moet iemand anders het beheer overnemen – de waarnemend gerechtsdeurwaarder. Dan ontstaat de moeizame situatie dat er een curator aan boord komt om de failliete boedel af te handelen en die de lopende incassodossiers onder zich krijgt, en dat er tegelijkertijd een waarnemend deurwaarder is die de derdengeldenrekening beheert. In praktijk kan dat gedoe opleveren, want die curator moet in de slag met opdrachtgevers, bijvoorbeeld over openstaande rekeningen. Terwijl die opdrachtgever nog geld krijgt dat de deurwaarder voor hem heeft geïnd. Dat geld staat echter op een gemeenschappelijke rekening die niet door de curator wordt beheerd. Daar zit de waarnemer bovenop en als die het bedrag niet zomaar wil afdragen, omdat hij eerst moet onderzoeken of er geld genoeg is om alle rechthebbenden

te betalen, dan is dat lastig, want dat geld speelt wel een rol in de totale verdeling.”

Dat klinkt een beetje als een driehoeksverhouding waar elke partner niet zomaar uit kan stappen...

“Dat klopt. Als curator kom je bovendien in de knel te zitten als je vanwege het faillissement de lopende incasso-opdrachten niet kunt afmaken, dus je moet wel kunnen geven en nemen. Curator en waarnemer zijn tot elkaar veroordeeld, en de opdrachtgever kan tegelijkertijd schuldeiser van de waarnemer en schuldenaar van de curator zijn. Over die complexe driehoeksverhouding is in de huidige

Gerechtsdeurwaarderswet niets geregeld. Dat is in de praktijk vaak problematisch, vooral als het gaat om de positie van de waarnemer. Want die heeft eigenlijk geen duidelijk omschreven taken, laat staan dat er iets geregeld is over zijn honorering.”

Ik heb altijd begrepen dat de KBvG daarvoor een voorziening heeft.

“De KBvG heeft dit geregeld voor die gevallen waarin de KBvG zelf de waarnemer voordraagt. Maar dat is niet altijd het geval: soms heeft een geschorste deurwaarder zelf om een door hem aangedragen waarnemer verzocht en daarmee financiële afspraken gemaakt. Faillieert hij

vervolgens alsnog, dan is de curator niet gehouden aan die afspraken. Die kijkt puur naar wat hij nog aan middelen bij elkaar kan brengen, wie daar allemaal aanspraak op kunnen maken en hoe hij dat het beste kan verdelen. De curator zal niet snel genegen zijn een waarnemer te betalen uit die middelen. Ik vind dat de waarnemer in zo'n geval betaald moet worden uit het saldo van de derdengeldenrekening, want hij behartigt het belang van de rechthebbers daarop. Wat mij betreft, zou er een wettelijke regeling moeten komen voor de waarnemer, zodat zijn rol, positie en honorering eenduidig geregeld zijn.”

Valt er iets voor te zeggen om de afwikkeling van de derdengeldenrekening op dezelfde manier in te richten als die van het faillissement?

“Daar valt veel voor te zeggen. Waarom zou je de curator van de deurwaarder niet ook curator van de derdengeldenrekening maken? Hij staat onder toezicht van de rechter-commissaris, voor hem geldt een wettelijke bezoldiging, hij moet keurig verslag uitbrengen... Dan heb je het hele probleem van afstemming niet. De waarnemer concentreert zich op het echte ambtelijke deurwaarderswerk en de financiële afhandeling van het gewone en het afgescheiden vermogen wordt gedaan

door degene die daartoe het best geëquipeerd is: de curator.”

Maar dan is de consequentie dat ‘veilig’ gestelde gelden op de derdengeldenrekening niet 100% kunnen worden uitgekeerd: de curator maakt immers kosten en zal die verhalen op de gemeenschap.

“Dan zal iedereen inderdaad wat minder krijgen. Dat is de prijs die je betaalt voor iemand die als een soort verkeersleider alles netjes regelt. Kijk, een faillissement laat zich het best omschrijven als een stoelendans waarbij alle schuldeisers om de boedel heen dansen, maar waarbij onduidelijk is of iedereen een stoel kan bemachtigen als de muziek stopt. Meestal is dat niet zo, dus alle schuldeisers proberen alvast te gaan zitten. De curator moet dan zeggen: ik stop de muziek, maar niemand gaat zitten en we gaan eerst kijken hoe we dit gaan oplossen, want er zijn minder stoelen dan mensen. Veel waarnemers vinden dat lastig – terecht, want het is ook een lastig spel. En bedenk wel: ook de waarnemer zal veel tijd moeten steken in het verdelen van de derdengelden. Hij zal zijn rekening waarschijnlijk (deels) indienen bij de KBvG. Ik vind het zuiverder dat de schuldeisers die daar belang bij hebben deze kosten delen.”

“Een faillissement laat zich het best omschrijven als een stoelendans”

Onderdelen van de Faillissementswet worden stapsgewijs herzien. Kunt u daarover wat meer vertellen?

“Laten we bij het begin beginnen: in het voorjaar van 2000 stonden we aan de vooravond van een herijking van de hele wet: er lag toen een nieuwe en ambitieuze Insolventiewet. Die heeft het toen niet gehaald in de Tweede Kamer, naar ik vermoed omdat het geheel te ingrijpend en complex was. Dat heeft ertoe geleid dat men nu heeft besloten de herziening in opgeknipte vorm, dus zeg maar in hapklare brokken door de Kamer te loodsen. Waarbij elk wetsvoorstel een voor de politiek smakelijk sausje krijgt – fraudebestrijding bijvoor-

beeld, of het verbeteren van het reorganiserend vermogen van het bedrijfsleven.”

Om met dat laatste te beginnen: u doelt dan op de Wet Continuïteit Ondernemingen I en II. Zijn dit goede regelingen?

“Wet nummer I regelt de pre-pack, een regeling die afkomstig is uit Groot-Brittannië en die in de praktijk al wordt toegepast, zij het zonder wettelijke basis.

“Het lijkt mij niet wenselijk dat de curator wordt geplaatst in een machtspositie die allerlei ongewenste deals in de hand werkt”

Dit wetsvoorstel is momenteel aanhangig bij de Tweede Kamer. Kort gezegd komt het erop neer dat de toekomstige curator achter de schermen een doorstart regelt nog vóór het faillissement wordt aangevraagd. Op zichzelf een interessante regeling, al heeft de doorstart van kinderopvang Estro laten zien dat er ook nadelen aan verbonden kunnen zijn. De regeling is weinig transparant voor de buitenwacht en de praktijk moet leren hoe daarmee om te gaan. Wet nummer II wil een dwangakkoord buiten faillissement mogelijk maken. Wat ik toejuich is dat schuldeisers daarbij de plaats in kunnen nemen van aandeelhouders. Dus als een aantal aandeelhouders een akkoord blokkeert, dan kunnen ze gedwongen worden een regeling te accepteren – zelfs als hun belang daardoor verwaterd. Schuldeisers kunnen op die manier mede-eigenaar van de nieuwe onderneming worden en dat is wel revolutionair. Het probleem is dat de regeling zo is opgezet dat de deur wagenwijd wordt opengezet voor fraude. Er kan naar een akkoord worden toegewerkt, zonder een curator of bewindvoerder die in de boeken kan kijken. Kortom, er is geen enkele controle op paulianeus handelen, bevoordeling van bepaalde personen of het opvoeren van schijnschuldenaren om maar eens enkele mogelijkheden te noemen. Dus er moet echt nog een keer goed naar dit conceptwetsvoorstel worden gekeken.”

Tot slot, er ligt ook nog een wetsvoorstel om de curator de bevoegdheid te geven een bestuurdersverbod op te leggen aan slechte bestuurders. Een goed idee?

“Op zichzelf wel, maar ook hier laat de uitwerking te wensen over. De regeling lijkt met name bruikbaar om fraude door de inzet van ‘katvangers’ tegen te gaan. Ofwel, kom je in een faillissement dergelijke ‘pseudobestuurders’ tegen, dan moet je deze kunnen elimineren. Dat is een prima idee, maar je moet je afvragen of een curator hier tijd in moet stoppen op kosten van de schuldeisers. Volgens mij is dit een overheidstaak. Bovendien weet de Belastingdienst doorgaans heel goed om welke mensen het gaat. Het voorstel maakt het ook mogelijk alle andere bestuurders met zo’n verbod te dreigen. En dat lijkt mij minder wenselijk, want daarmee wordt de curator in een machtspositie geplaatst die allerlei ongewenste deals in de hand werkt. Tot besluit: ik had liever een samenhangende nieuwe insolventiewet gezien dan al deze separate regelingen die deels tegen elkaar inwerken en niet altijd goed aansluiten. Ik verwacht dat we nu pas over een jaar of tien de onderdelen hebben samengevoegd tot een coherent geheel.”

Noot

- 1 B.J. Tideman, ‘Uitsplitsing van door een gerechtsdeurwaarder geïnde derdengelden’, *WPNR* 2014-7018, p. 427-434.

Noblesse Oblige

De voorzitterswisseling is een feit. Per 1 november jl. mocht ik John Wisseborn opvolgen in de functie van voorzitter van de KBvG. Veel lovende woorden zijn de afgelopen weken gesproken over John's werk als voorzitter. En dat is zeer terecht. Tegelijk is mij in mijn nieuwe functie veel succes toegewenst, veelal onder de toevoeging 'dat de komende tijd veel werk aan de winkel is'. En ook dat laatste klopt. Het lijkt zo te moeten zijn dat de voorzitterswisseling gepaard gaat met schriftelijke uitingen over de beroepsgroep. Waar op dit moment het wetsvoorstel tot Wijziging van de Gerechtsdeurwaarderswet in de Tweede Kamer aanhangig is, heeft de voorzitterstermijn van John vooral in het teken gestaan van het rapport van de commissie-Van der Winkel. In maart 2009 verscheen dit evaluatie-rapport onder de welluidende titel *Noblesse Oblige*.

Adel verplicht.

Ofwel: iemand die bevoorrecht is door adellijke afkomst, geld of talent, heeft de plicht er iets goeds mee te doen of zich ernaar te gedragen. De boodschap van de commissie-Van der Winkel was duidelijk: het gerechtsdeurwaarderschap brengt privileges en verantwoordelijkheden met zich mee. De noblesse zit hem in de gedelegeerde staatsmacht, de bevoegdheid in de tenuitvoerlegging van dwangbevelen, vonnissen en overige titels. Het desnoods tegen de wil van de schuldenaar bewerkstelligen waartoe hij of zij is veroordeeld. Die bevoegdheid lijkt het meest tot de verbeelding sprekende onderdeel van de dagelijkse deurwaarderspraktijk. Het is vooral dat monopolie dat in de ogen van de commissie-Van der Winkel een keerzijde zou kennen, in de zin dat de gerechtsdeurwaarder zich vooral en zeer integer van die ambtelijk taak moet kwijten. De kritiek was nauwelijks verholen, zowel de individuele gerechtsdeurwaarder als de KBvG kregen huiswerk mee. Het rapport is aanleiding geweest tot de herziening van de Gerechtsdeurwaarderswet, die – zo schrijft de Memorie – een aantal voorstellen bevat om de integriteit en kwaliteit van gerechtsdeurwaarders te bevorderen.

Daarmee is de toonzetting op dit punt al genuanceerder dan het evaluatierapport. Dat is terecht, hoewel ik meen dat de Memorie nog onvoldoende recht doet aan de ontwikkeling die de KBvG en haar leden de afgelopen 6 jaar hebben doorgemaakt. Als de evaluatie op dit moment zou worden uitgevoerd zal inhoudelijk een ander beeld van de PBO naar voren komen. Dat van een PBO die de aanbevelingen ter harte heeft genomen, die zich uitdrukkelijk uitspreekt in het maatschappelijke debat, een mening durft te hebben en die ook durft te geven. In dat maatschappelijk debat zijn we niet doof voor de kritiek van organisaties als de Nationale ombudsman, de sociaal raadsliden of de schuldhulpverlening. Ook al is die kritiek inhoudelijk niet altijd terecht. Het valt te betreuren dat in het debat nog te weinig wordt onderkend dat de KBvG in staat en bereid is over haar eigen schaduw heen te stappen.

Onveranderd zal het werk van de deurwaarder kritisch worden beschouwd. Als voorzitter zal ik het voorrecht hebben daarover het debat te voeren en dat zal ik met overtuiging doen. Waar nodig zullen we als bestuur bij de leden het belang van de diverse projecten nog uitgebreider dan voorheen uitleggen. Uw medewerking aan bijvoorbeeld VISH, het beslagregister, DAG en het e-derdenbeslag is een absolute noodzaak. Ik reken erop dat we u van nut en noodzaak kunnen overtuigen, zodat het voorzitterschap – ook voor mij – niet alleen een eer, maar ook een genoegen zal blijken.

Wilbert van de Donk
Voorzitter

DE KBvG EN HET WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE GERECHTSDEURWAARDERSWET

Begin oktober 2014 zond de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie het wetsvoorstel tot wijziging van de Gerechtsdeurwaarderswet in verband met de evaluatie van het functioneren van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders naar de Tweede Kamer. Over het wetsvoorstel heeft de KBvG vaak overleg gevoerd met het ministerie van Veiligheid en Justitie. Na toezending aan de Tweede Kamer resten nog een aantal onderwerpen waarvoor de KBvG aandacht wil vragen.

Onwenselijke aanvulling ministerieplicht

In artikel 11 wordt de ministerieplicht voor gerechtsdeurwaarders geregeld. De voorgestelde wijziging (artikel 1 J/de invoeging van sub b) is een uitvloeisel van het evaluatierapport *Noblesse Oblige*, waarin wordt aanbevolen dat de gerechtsdeurwaarder zich "niet achter zijn Ministerieplicht zou mogen verschuilen." De KBvG staat achter het uitgangspunt dat de gerechtsdeurwaarder zich niet achter zijn ministerieplicht mag verschuilen, maar meent dat de door de Minister gekozen oplossing juist averechtse effecten zal hebben. Het gevolg van de voorgestelde wetswijziging is namelijk dat elke advocaat de gerechtsdeurwaarder kan oproepen zijn ministerieplicht te weigeren en hem daarmee partij en onderdeel van het geschil kan maken door te stellen dat de gerechtsdeurwaarder een bepaalde voorgenomen tenuitvoerlegging van een vonnis van de rechter zou moeten nalaten omdat dit hem als goed gerechtsdeurwaarder niet betaamt (art. 1 Verordening beroep- en gedragsregels). Dit is in strijd met de onafhankelijke positie van de gerechtsdeurwaarder, omdat hij daarmee gedwongen wordt om 'partij te kiezen'. Aan de ene kant de opdrachtgever met een vonnis van de rechter in zijn hand en aan de andere kant degene jegens wie het vonnis ten uitvoer moet worden gelegd, die stelt dat de gerechtsdeurwaarder onbetamelijk handelt als hij dat doet. In die situatie kan de gerechtsdeurwaarder bovendien terecht komen, ongeacht of er door de opdrachtgever wel een beroep is gedaan op zijn ministerieplicht.

De door de Minister gekozen oplossing heeft daarmee een averechts effect. De vraag is ook of de bepaling wel proportioneel is. In de

praktijk komt het niet of nauwelijks voor dat een gerechtsdeurwaarder met een beroep op zijn ministerieplicht (die door de wet overigens wordt beperkt tot het arrondissement van zijn kantoor) moet worden gedwongen een bepaalde ambtshandeling te verrichten. Naar de mening van de KBvG zou eerst moeten worden vastgesteld óf de opdrachtgever wel een beroep op de ministerieplicht heeft gedaan. De KBvG pleit ervoor dat een beroep op de verplichting in artikel 11 Gdw door de belanghebbende schriftelijk moet worden gedaan of bevestigd. Het ingelaste sub b zou moeten vervallen.

De Nationale ombudsman als klachtinstantie is onduidelijk, overbodig en onnodig belastend

Er zijn vele ogen die de gerechtsdeurwaarder volgen bij zijn werk. De justitiabele, zijn of haar raadsman, het sociaal raadslid, de schuldhulpverlener, de bewindvoerder, de curator, de rechter, de tuchtrechter, de collega's, het Bureau financieel toezicht en de KBvG: allen hebben zicht op het werk van de gerechtsdeurwaarder. En als men dan van mening is dat de manier waarop de gerechtsdeurwaarder zijn werk heeft gedaan niet goed is, dan zijn er voldoende en laagdrempelige mogelijkheden om zich te beklagen. Sinds 2001 is de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders bevoegd, het wetsvoorstel introduceert een KBvG klachten- en geschillencommissie en het Bureau Financieel toezicht krijgt binnenkort het integrale toezicht over de beroepsgroep. Deze instanties zijn gespecialiseerd in het werk van gerechtsdeurwaarders en in de bijzondere positie waarin zij zich bevinden, als verlengstuk van de rechterlijke macht en tussen executant en geëxecuteerde in.

Het wetsvoorstel houdt echter de mogelijkheid van het indienen van een klacht bij de Nationale ombudsman in stand. Dat werkt naar de mening van de KBvG verwarring in de hand, is onnodig en zorgt voor een administratieve lastenverzwaring voor gerechtsdeurwaarders. De KBvG pleit ervoor dat deze bevoegdheid afgeschaft wordt.

De klachtbevoegdheid van de Nationale ombudsman is verwarrend omdat andere normen worden gehanteerd dan die in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en in de Verordening beroeps- en gedragsregels. De Nationale ombudsman oordeelt vaak dat de gerechtsdeurwaarder een bepaalde hande-

ling had moeten nalaten, terwijl de wet van de gerechtsdeurwaarder verlangt dat hij die handeling wel uitvoert. Aan een dergelijk oordeel heeft de burger niets, en ook de gerechtsdeurwaarder wordt in verwarring gebracht.

De klachtbevoegdheid van de Nationale ombudsman is, naast de bestaande en toekomstige laagdrempelige mogelijkheden om klachten in te dienen, ook onnodig gezien de opdracht aan de Nationale ombudsman: het behandelen van klachten over overheidsinstanties. Die overheidsinstanties zijn opdrachtgever van de gerechtsdeurwaarder en de Nationale ombudsman kan dat handelen van die overheidsinstanties aan zijn behoorlijkheidsnorm toetsen via het werk van de gerechtsdeurwaarder. Als hij dan van mening is dat een bepaald optreden onbehoorlijk is, dan kan hij de betreffende overheidsinstantie aanspreken. De gerechtsdeurwaarder blijft onderworpen aan zijn eigen tuchtrechtelijke toets.

Tenslotte zorgt de klachtbevoegdheid van de Nationale ombudsman voor extra administratieve lasten voor gerechtsdeurwaarders. Zoals door de KBvG vaak aangegeven is het werk van de gerechtsdeurwaarder zeer klachtgevoelig. In een 'worst case scenario' zou in de toekomst dan tegelijkertijd kunnen worden geklaagd bij de tuchtrechter in Amsterdam, de KBvG in Den Haag, het Bureau Financieel Toezicht in Utrecht en bij de Nationale ombudsman, ook in Den Haag. En dat kan naar de stellige overtuiging van de KBvG niet de bedoeling zijn.

Proces-verbaal van constatering opnemen als ambtshandeling

Het opmaken van een schriftelijke verklaring van door de gerechtsdeurwaarder persoonlijk waargenomen feiten van stoffelijke aard (proces-verbaal van constatering), is in veel omringende landen (o.a. Frankrijk en België) een ambtshandeling, waardoor dit proces-verbaal het karakter van een authentieke akte heeft en daarmee dwingende bewijskracht. Zeker gezien de nadruk in het huidige procesrecht op substantiëring en bewijsmidelen kan dit proces-verbaal een waardevolle bijdrage leveren aan de waarheidsvinding. Door de feiten helder en onafhankelijk vast te leggen, kan bijvoorbeeld een descepte overbodig worden en zelfs een gang naar de rechter worden voorkomen.

Ons voorstel is om dit proces-verbaal van constatering niet langer als een 'vrije' toegelaten nevenwerkzaamheid ex artikel 20 Gdw op te nemen, maar als een ambtshandeling ex artikel 2 Gdw.

In ditzelfde licht is ons voorstel eveneens om exploten op de voet van artikel 3:37 lid 2 BW ook in artikel 2 Gdw uitdrukkelijk als ambtshandeling aan te duiden. Niet alleen om de authenticiteit ervan te benadrukken, maar ook om geen discussie te krijgen of je voor bijvoorbeeld een exploit houdende stuiting van een verjaring mag informeren bij het BRP (hetgeen alleen is toegestaan voor ambtelijke handelingen), hoewel het Gerechtshof Arnhem in zijn uitspraak van 16 oktober 2012 (ECLI:NL:GHARN:2012:BY1109) in r.o. 4.9 de stuiting weer als ambtshandeling betitelt.

De KBvG wordt hierin gesteund door de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, die in haar reactie van 12 november 2013 eveneens pleit voor het opnemen van het proces-verbaal van constatering als ambtshandeling. Ook internationaal wordt het proces-verbaal van constatering inmiddels als een ambtshandeling van de gerechtsdeurwaarder beschouwd. De CEPEJ commissie (Commission for the efficiency of Justice) van de Raad van Europa heeft in haar Guidelines (internationale beginselen inzake de organisatie van het beslag- en executierecht) het proces-verbaal van constatering opgenomen als een activiteit van de gerechtsdeurwaarder.

Insolvent verklaren van de derdengeldenrekening

De KBvG pleit er ten aanzien van de derdengeldenrekening voor om het mogelijk te maken dat in voorkomende gevallen de derdengeldenrekening als zodanig insolvent wordt verklaard. Dat maakt het voor de curator mogelijk om zich onmiddellijk te ontfemen over die derdengeldenrekening en dat maakt een waarneming in dergelijke gevallen overbodig. Die waarneming gaat gepaard met hoge kosten, die nu vaak gedragen worden door het Voorzieningsfonds van de KBvG. Die hoge kosten worden veroorzaakt door het werk dat de waarnemer moet verrichten om inzicht te krijgen in de (vaak wanordelijke) administratie van de waargenomen gerechtsdeurwaarder en de rekenprocedure die vervolgens gestart moet worden om vast te stellen welk deel de rechthebbenden uitgekeerd dienen te krijgen. Tegen die tijd zijn er vaak

geen derdengelden meer over om uit te keren. De curator heeft bovendien ook de middelen om de gefailleerde te dwingen mee te werken.

Aantal ledenraadsleden niet verminderen

De ledenraad van de KBvG heeft zich in de loop der jaren aanzienlijk geprofessionaliseerd. De belangstelling voor de ledenraad is ook gegroeid, zelfs zo dat er vandaag de dag voor vrijwel iedere vacature binnen de ledenraad verkiezingen gehouden moeten worden omdat de belangstelling groter is dan het aantal vacatures. Daarmee zou op een beroepsgroep van 950 leden een kleine groep van 15 ledenraadsleden het beleid vast stellen. De KBvG wenst het aantal ledenraadsleden op 30 te handhaven.

REGLEMENT BEVORDERING VAKBEKWAAMHEID 2015

Het bestuur van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG),

Overwegende dat het gewenst is nadere regels te stellen met betrekking tot de bevordering van de vakbekwaamheid;

Gelet op artikel 3, tweede en derde lid, van de Verordening bevordering vakbekwaamheid;

Gelet op de raadpleging in de Ledenraad van de KBvG;

Stelt het navolgende reglement vast:

Artikel 1 - Definities

In dit reglement wordt verstaan onder:

- onderwijs: elke vorm van door het bestuur van de KBvG goedgekeurd onderwijs dat is gericht op verhoging van de kwaliteit van de beroeps- en praktijkuitoefening door een lid;
- opleidingspunt: de eenheid aan de hand waarvan de door het bestuur van de KBvG aan onderwijs toe te kennen waarde wordt uitgedrukt;
- tijdvak: een aaneensluitende periode van twee kalenderjaren;
- verordening: Verordening bevordering vakbekwaamheid KBvG.

Artikel 2 - Het onderwijs

- Het bestuur van de KBvG kent opleidingspunten toe aan het volgen van onderwijs, het doceren daarvan of het publiceren van een vakinhoudelijk artikel.
- Het onderwijs voldoet voor de toekenning van opleidingspunten aan de volgende criteria:
 - het onderwijs wordt gegeven door een professionele docent van wie een voldoende mate van vakinhoudelijke kennis kan worden verondersteld;
 - het studiemateriaal is tenminste van HBO-niveau;
 - het onderwijs wordt tenminste twee opeenvolgende uren gegeven.
- Aanvragen voor de toekenning van opleidingspunten worden schriftelijk op een bij de KBvG te verkrijgen formulier ingediend bij het bestuur van de KBvG onder overlegging van het studiemateriaal dan wel, indien dit studiemateriaal nog niet gereed

is, onder overlegging van alle van belang zijnde gegevens.

Artikel 3 - Verplicht onderwijs

- Het bestuur van de KBvG maakt uiterlijk aan het begin van een tijdvak bekend of en zo ja, welk onderwijs het krachtens artikel 4, eerste lid, van de verordening voor dat tijdvak verplicht stelt.
- Indien het bestuur van de KBvG voor een bepaald tijdvak geen onderwijs verplicht heeft gesteld, kan het dit gedurende dat tijdvak alsnog doen, mits een bepaald onderwerp dat noodzakelijk maakt.
- Het lid dat als docent van het verplicht onderwijs optreedt, wordt vrijgesteld van de verplichting dit onderwijs te volgen.

Artikel 4 - Presentielijst

- Van het onderwijs wordt een presentielijst bijgehouden, waarop staan vermeld de namen van de deelnemende leden en de docent.
- Het deelnemend lid plaatst voor aanvang en na afloop van het onderwijs een handtekening achter zijn naam.
- De presentielijst wordt ondertekend door de docent en binnen veertien dagen na afloop van het onderwijs toegezonden aan het bestuur van de KBvG.

Artikel 5 - Aantal opleidingspunten

- Het bestuur van de KBvG bepaalt het aantal opleidingspunten dat aan de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten kan worden toegekend op basis van de volgende criteria:
 - Onderwijs
 - aan één volledig uur juridisch en vakinhoudelijk onderwijs wordt één opleidingspunt toegekend.
 - aan één volledig uur onderwijs dat is gericht op verhoging van de kwaliteit van het ondernemerschap van de gerechtsdeurwaarder wordt één opleidingspunt toegekend tot een maximum van tien.
 - aan één volledig uur onderwijs dat niet juridisch en vakinhoudelijk is, maar wel relevant wordt geacht voor de verhoging van de kwaliteit van de beroeps- en praktijkuitoefening wordt een halve opleidingspunt toegekend tot een maximum van tien.
 - Doceren

I. voor het doceren van onderwijs dat voldoet aan de criteria sub A onder I of sub A onder II van het eerste lid worden opleidingspunten toegekend. Voor de voorbereidende en de afrondende werkzaamheden van de docent worden geen opleidingspunten toegekend.

II. aan het doceren van onderwijs wordt maximaal de helft van het vereiste minimumaantal opleidingspunten toegekend.

III. aan het doceren van onderwijs wordt gelijk gesteld het verzorgen van een presentatie ten behoeve van nationale en internationale congressen.

C. Schrijven en publiceren

I. voor het schrijven en publiceren van een juridisch en vakinhoudelijk artikel in een (elektronisch) wetenschappelijk of vaktijdschrift worden opleidingspunten toegekend. Per 500 woorden wordt één opleidingspunt toegekend. Het moment van publicatie is beslissend om te bepalen aan welk tijdvak de opleidingspunten worden toegerekend.

II. aan het schrijven en publiceren van een juridisch en vakinhoudelijk artikel wordt maximaal de helft van het vereiste minimumaantal opleidingspunten toegekend.

2. Indien een lid gedurende een tijdvak een bepaalde vorm van onderwijs meermalen ongewijzigd heeft gevolgd of gedoceerd, worden slechts eenmaal opleidingspunten geregistreerd.

3. Tenminste tweederde van het vereiste minimumaantal opleidingspunten dient behaald te worden voor onderwijs op juridisch en vakinhoudelijk gebied.

Artikel 6 - Te behalen opleidingspunten

1. De vaststelling van het vereiste minimumaantal opleidingspunten wordt gemeten over het tijdvak, zodanig dat het lid aan het einde van het tijdvak het voor dat tijdvak vereiste minimumaantal opleidingspunten moet hebben behaald.

2. Indien een lid in het tijdvak meer dan het vereiste minimumaantal opleidingspunten heeft behaald, wordt het aantal opleidingspunten dat het vereiste minimumaantal opleidingspunten in dat tijdvak overstijgt, tot een maximum van drie opleidingspunten toegerekend aan het daaropvolgende tijdvak.

3. Het vereiste minimumaantal opleidings-

punten voor het lid wiens lidmaatschap gedurende een tijdvak eindigt, wordt berekend naar rato van het aantal maanden dat hij gedurende dat tijdvak lid was. Het aldus vereiste minimumaantal opleidingspunten dient behaald te worden uiterlijk op de einddatum van het betreffende tijdvak.

4. Een herintredend lid van de KBvG dat meer dan één jaar niet als openbaar ambtenaar uit hoofde van zijn benoeming of toevoeging werkzaam is geweest, is verplicht in het eerste jaar na zijn benoeming of toevoeging aanvullend de helft van het voor dat tijdvak vastgestelde minimumaantal opleidingspunten te behalen door het volgen van onderwijs op het gebied van het proces- en executierecht.

Artikel 7 - Stagiair

1. Het vereiste minimumaantal opleidingspunten voor het lid dat gedurende een tijdvak de stage als bedoeld in artikel 27, eerste lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet heeft afgerond in de eerste helft van dat tijdvak, wordt op de helft gesteld van het voor dat tijdvak vereiste minimumaantal opleidingspunten.
2. Het vereiste minimumaantal opleidingspunten voor het lid dat gedurende een tijdvak de stage als bedoeld in artikel 27, eerste lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet heeft afgerond in de tweede helft van dat tijdvak, wordt op nul gesteld.
3. Bepalend voor het moment waarop de stage wordt geacht te zijn afgerond is de dagtekening van de stageverklaring.

Artikel 8 - Bewijs

De bewijslast van het gevolgd hebben van onderwijs rust op het lid.

Artikel 9 - Ontheffing

1. Het bestuur van de KBvG kan desverzocht aan een lid in geval van buitengewone omstandigheden geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van de in de verordening en dit reglement gestelde verplichtingen.
2. Het bestuur van de KBvG kan aan een gehele of gedeeltelijke ontheffing nadere voorwaarden verbinden.
3. lid dient een schriftelijk en gemotiveerd verzoek tot ontheffing in bij het bestuur van de KBvG uiterlijk vier weken na het verstrijken van het tijdvak waarop het verzoek

betrekking heeft, tenzij de buitengewone omstandigheden waar het lid zich op beroept zich daartegen verzetten.

Artikel 10 - Kennisgeving opleidingspunten

1. Het bestuur van de KBvG verstrekt binnen vier weken na afloop van het tijdvak aan ieder lid een overzicht van de voor het lid geregistreerde opleidingspunten.
2. Voor de administratie van de opleidingspunten kan een bijdrage in rekening worden gebracht.

Artikel 11 - Schakelbepaling

Dit reglement is van overeenkomstige toepassing op het lid wiens lidmaatschap gedurende een tijdvak eindigt en die het voor hem vereiste minimumaantal opleidingspunten nog niet heeft behaald.

Artikel 12 - Beleid

Het beleid van het bestuur van de KBvG ten aanzien van de toekenning van opleidingspunten is als bijlage bij dit reglement gevoegd. Deze bijlage wordt gewijzigd indien daar aanleiding toe bestaat. De gewijzigde bijlage wordt gepubliceerd onder vermelding van de wijziging.

Artikel 13 - Inwerkingtreding

1. Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 januari 2015.
2. Dit reglement wordt aangehaald als: Reglement bevordering vakbekwaamheid 2015.
3. Het Reglement bevordering vakbekwaamheid 2012, in werking getreden met ingang van 1 januari 2013, wordt gelijktijdig met de inwerkingtreding van dit reglement ingetrokken.

BIJLAGE REGLEMENT BEVORDERING VAKBEKWAAMHEID 2015

Het beleid van het bestuur van de KBvG ten aanzien van de toekenning van opleidingspunten is opgenomen in deze bijlage.

Artikel 2, eerste lid

- Het volgen in Nederland van HBO- en WO-onderwijs aan een hogeschool, universiteit of open universiteit waarop de Wet op

het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek betrekking heeft, wordt gewaardeerd met vijf opleidingspunten per behaald ECTS (= 28 uur), indien het onderwijs voldoet aan de criteria genoemd in het reglement. Het moment van het behalen van de ECTS is beslissend om te bepalen aan welk tijdvak de opleidingspunten worden toegerekend.

Artikel 2, tweede lid

- Het bestuur van de KBvG beoordeelt of sprake is van een professionele docent. De docent dient daartoe zijn naam en curriculum te overleggen.
- Het lidmaatschap van het bestuur van de KBvG, de ledenraad, werkgroepen, commissies en de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders komt niet in aanmerking voor de toekenning van opleidingspunten. Evenmin komt het opstellen van ambtelijke stukken of processtukken in aanmerking voor de toekenning van opleidingspunten.

Artikel 2, derde lid

- Een verzoek tot toekenning van opleidingspunten kan worden ingediend door een opleidingsinstelling of een lid.
- Het verzoek tot toekenning van opleidingspunten wordt alleen in behandeling genomen, indien de aanvraag voor de aanvangsdatum van de cursus is gedaan en alle in het formulier gevraagde documenten zijn ingediend.
- Onder alle van belang zijnde gegevens wordt verstaan: een omschrijving van de cursus alsmede de beoogde duur ervan.
- Voor een verzoek tot toekenning van opleidingspunten dat wordt gedaan door een opleidingsinstelling geldt dat indien de opleidingsinstelling zich niet houdt aan de eisen die zijn gesteld in de verordening en het reglement ten aanzien van het doen van een dergelijk verzoek, dat het bestuur van de KBvG kan overgaan tot afwijzing van het verzoek en/of de opleidingsinstelling in de toekomst kan uitsluiten van de toekenning van opleidingspunten.

Artikel 4, tweede lid

- Indien een lid niet aan het in dit artikellid gestelde vereiste voldoet, worden in beginsel geen opleidingspunten geregistreerd.

Artikel 5, eerste lid, sub A, onder I

- Onder juridisch en vakinhoudelijk onderwijs als bedoeld in dit artikellid valt in ieder geval onderwijs ten aanzien van de volgende onderwerpen:
 - Algemene voorwaarden
 - Arbeidsrecht
 - Bestuursrecht
 - Buitenlandse betekeningen
 - Burenrecht
 - Burgerlijk procesrecht
 - Consumentenkoop
 - Contractenrecht
 - Deelnemers aan het rechtsverkeer
 - Erfrecht
 - Ethiek/tuchtrecht
 - Europees betekenis- en executierecht
 - Executie- en beslagrecht
 - Faillissementsrecht
 - Goederenrecht
 - Huurrecht
 - Internationaal privaatrecht en publiekrecht
 - Invordering/incasso
 - Losse exploten
 - Ondernemingsrecht
 - Pachtrecht
 - Personen- en familierecht
 - Specialisatieopleiding gerechtsdeurwaarders
 - Straf- en strafprocesrecht
 - Vennootschapsrecht
 - Verbintenissenrecht

Artikel 5, eerste lid, sub A, onder II

- Onder onderwijs dat is gericht op de verhoging van de kwaliteit van het ondernemerschap van de gerechtsdeurwaarder als bedoeld in dit artikellid valt in ieder geval onderwijs ten aanzien van de volgende onderwerpen:
 - o Balanslezen
 - o Bestuursaansprakelijkheid
 - o Omgaan met agressie/suicidepreventie
 - o (Risico)management

Artikel 5, eerste lid, sub A, onder III

- Onder onderwijs dat niet juridisch en vakinhoudelijk is, maar wel relevant wordt

geacht voor de verhoging van de kwaliteit van de beroeps- en praktijkuitoefening als bedoeld in dit artikellid valt in ieder geval onderwijs ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- Arbitrage/mediation
- Debatteren
- Mondelinge en schriftelijke juridische argumentatie
- Onderhandelen
- Personeelsbegeleiding
- Procestechnieken
- Timemanagement
- Zakelijke correspondentie met het buitenland

Artikel 5, eerste lid, sub C, onder I

- Bij het bepalen van het aantal woorden in een juridisch en vakinhoudelijk artikel worden de voetnoten meegerekend.

Artikel 6, derde lid

- De uitkomst van deze berekening wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde hele getal.

Artikel 8

- De registratie van opleidingspunten vindt plaats op basis van bewijs van deelname aan of het gedoceerd hebben van onderwijs of onder overlegging van de publicatie van een vakinhoudelijk artikel. Ten behoeve van de toekenning van opleidingspunten voor het volgen van een HBO-of WO-opleiding dient het bewijs van het behalen van de ECTS te worden overlegd.

OVERHEID EN DIGITALISERING

NEE HOOR...
MAIL DIE
DAGVAARDING MAAR...

... WIJ DOEN ALLES
DIGITAAL !!

DE TONER!

PERSONALIA

2014

Beëdigd

H. Bierenbroodspot | Amsterdam | 06-10-2014

Waarnemingen

Waargenomen	Waarnemer	Plaats	Van	Tot
Mw. G.G. Breunissen	R. Hartemink	Wageningen	01-09-2014	01-03-2015
drs. J.G.M. Dekkers	M.O. de Boer	Haarlem	10-01-2014	10-01-2015
M.P. Harten	W.C.H. Sennep	Den Haag	25-07-2011	25-01-2015
P.J. IJzerman	J. Veenbaas	Kampen	01-01-2015	01-07-2015
J.D. Kuik	Y. van Dongen	Eindhoven	22-04-2011	01-01-2015
M. Oosterhof	M.E.G. Zuiderveen	Drachten	15-09-2014	15-03-2015
H. Peet	M. van Lingen	Rotterdam	01-02-2011	01-01-2015
R. Pijnacker	W.R. Jongejan	Zeist	05-03-2013	15-09-2015
G. van Puiveld	W.F.D. van den Oever	Leiden	13-06-2014	13-12-2014
J.H.L. Sinkiewicz	Mw. J.W.W.M. Boers	Maastricht	01-04-2011	01-01-2015
P. Taal	Y.C.M. van Korven	Eindhoven	22-04-2011	01-01-2015
A.H.P.M. van der Vleuten	Mw. M.J. Tervoort	IJmuiden	15-09-2014	15-02-2015
J.C.M. van der Weijden	U.R.G. Pijloo	Amsterdam	17-02-2014	17-05-2015
W. Wielens	W.R. Jongejan	Assen	17-07-2014	17-01-2015
J.W. Wig	J.G. van Urk	Leiden	01-04-2012	01-01-2015

Nieuwe leden

R. Paerels	Naarden	05-08-2014
M. Smit	Amsterdam	25-08-2014
G.G.J. Vlijm	Apeldoorn	26-08-2014
Mw. N.J.A.P. van Alem	Eindhoven	01-09-2014
Mw. W.R. de Groot	IJmuiden	01-09-2014
Mw. mr. G.C. Visser	Appingedam	01-09-2014
J.C. de Groen	Amsterdam	22-09-2014
Mw. J.M. Schilders	Amsterdam	22-09-2014
M. Pezeshki	Amsterdam	22-09-2014
Mw. R. Boers	Purmerend	01-10-2014
Mw. S.P. Vliegenthart	Rotterdam	06-10-2014
Mw. S. Vester	Hoorn	15-10-2014
S. Horn	IJmuiden	06-11-2014

Gedefungeerd:

M. Oosterhof	Drachten	15-09-2014
J.M. van Dijk	Amersfoort	30-09-2014
R. Korving	Den Haag	01-11-2014
J.P.M. Niënhaus	Assen	15-11-2014
J. Hutten	Leiden	01-12-2014
A.A.E. Koopman	Nijverdal	31-12-2014
H.T.M. van Ham	Barneveld	01-01-2015
P.J. IJzerman	Kampen	01-01-2015

Wijziging vestigingsplaats

Was	Is	m.i.v.	
W. Kistemaker	Amersfoort	Spijkenisse	01-10-2014
F. van Horssen	Zoetermeer	Den Haag	13-10-2014
J.M. van Oudenaarden	Gouda	Delft	24-10-2014

Overleden:

Op 23 juli is op 69-jarige leeftijd overleden de heer M.V. Jager, oud-gerechtsdeurwaarder in Amsterdam.

Afscheid van een indrukwekkende president

Op 31 oktober jl. heeft een buitengewone rechtszitting plaatsgevonden bij de Hoge Raad der Nederlanden ter gelegenheid van het afscheid van president mr. G.J.M. Corstens.

Ik heb al jaren de eer om als verbonden deurwaarder aan de Hoge Raad mijn ministerie te mogen verlenen, te weten het dienst doen tijdens de zitting en het uitroepen van de rol.

Op deze bijzondere middag zat de zowel de zaal als het balkon vol met genodigden, waaronder prominenten uit de rechtspraak, bewindslieden en uiteraard ook familie en vrienden.

Zoals dat hoort waren de leden van de Hoge Raad en het Parket gekleed in traditionele feestkleding met bijbehorend hoofddeksel. Het was een levendige bijeenkomst in een ongedwongen sfeer.

Er werd gespeecht, door onder meer de procureur-generaal, de minister van Veiligheid en Justitie en de landelijke deken. De staat van dienst van mr. Corstens werd meermaals indrukkelijk genoemd en hij werd zelfs benoemd tot commandeur in de Orde van Oranje-Nassau.

Het laatste woord werd aan de aanstaande oud-president zelf gegeven. Mr. Corstens kondigde aan dat alle genodigden het door hem ter gelegenheid van zijn afscheid geschreven boek *De rechtsstaat moet je leren* zouden ontvangen. Aan de minister en staatssecretaris van Veiligheid en Justitie overhandigde hij – onder een uitbundig lachsalvo – persoonlijk een exemplaar.

Daarna werd de zitting gesloten. Waarvan akte!

Chris Bakhuis-van Kesteren, gerechtsdeurwaarder in Den Haag

De ministerieplicht en de valse pandakte

Uit de praktijk geeft een blik in de keuken van de gerechtsdeurwaarder. Soms loopt een gerechtsdeurwaarder in de dagelijkse uitvoering van zijn werk tegen zaken aan die hem de wenkbrauwen doen fronsen. Wat nu als de gerechtsdeurwaarder aan de ene kant de verplichting voelt zijn ministerie te verlenen, maar tegelijkertijd twijfels heeft over de geoorloofdheid van de van hem gevraagde handelingen?

Dan is de gerechtsdeurwaarder in de woorden van artikel 438 lid 4 Rv op een bezwaar gestuit dat een onverwijld voorziening nodig maakt en kan hij zijn twijfels voorleggen aan de voorzieningenrechter.

Een bijzondere procedure voor een bijzondere ambtenaar. Wat dit zogeheten deurwaardersrenvooi extra bijzonder maakt, is dat de gerechtsdeurwaarder ook zonder toestemming van zijn opdrachtgever de zaak kan voorleggen aan de voorzieningenrechter. In deze casus bij de voorzieningenrechter in Amsterdam, die toevallig eerder met een soortgelijk bijltje had gehakt.

Eind oktober zagen wij ons genoodzaakt een deurwaardersrenvooi aanhangig te maken. Door de gemachtigde van het Zwitserse bedrijf Swizzbizznizz werden wij verzocht een pandakte te betekenen aan de werkgever van X. Op zich geen uitzonderlijk verzoek, ware het niet dat uit de overgelegde stukken bleek dat sprake zou zijn van een stille verpanding van een toekomstige (loon)vordering aan Swizzbizznizz. Ook werd de werkgever van X uitdrukkelijk gevraagd om op een bankrekening ten name van de gemachtigde van Swizzbizznizz te betalen.

Volgens de stukken ging het om een niet door de rechter getoetste vordering. De vordering bestond uit een honorarium voor al dan niet nog uit te voeren juridische en fiscale werkzaamheden van ruim € 20.000. De omschrijving van de vordering was ruim en vaag en leek dus grotendeels nog nader uit te voeren werkzaamheden te betreffen. Uit de akte kwam naar voren dat er sprake was van een problematische schuldensituatie van X, waardoor bij ons het vermoeden ontstond andere schuldeisers door deze verpanding achtergesteld zouden worden. Door de preferentie die aan een pandrecht is verbonden lijkt de constructie bescherming te willen bieden tegen andere schuldeisers die beslag zouden willen leggen.

Deze casus vertoonde gelijkenissen met een eerdere uitspraak van dezelfde voorzieningenrechter, waar korte metten was gemaakt met

de constructie dat door een gepretendeerde vordering, vastgelegd in een notariële akte, de inhoudingen van een loonbeslag (deels) werden teruggestuurd naar de schuldenaar.¹ Ook in die casus werd verklaard dat sprake was van een vordering, wat uiteindelijk slechts schijn bleek.

Terug naar deze zaak. Ik had ernstige twijfels over de authenticiteit en rechtmatigheid van de verpanding. De kans dat sprake was van een valselijk opgemaakte akte die tot doel had om looninhoudingen van de pandgever in de macht van gemachtigde te brengen was. De voorzieningenrechter is daarom in overweging gegeven dat onzerzijds niet teruggeschrokken zou worden voor een eventuele kostenveroordeling. Het gaat om het algemeen belang van een behoorlijke rechtspleging. Een openbaar ambtenaar die ernstige twijfels heeft over de rechtmatigheid van de aan hem opgedragen handelingen heeft de plicht dit aan de rechter ter toetsing voor te leggen, ook al heeft opdrachtgever – toen hij lucht kreeg van de procedure – inmiddels de opdracht ingetrokken en een andere gerechtsdeurwaarder ingeschakeld. Er was sprake van een pandhoudersexecutie die zodanig is dat de rechter daarover een rechtmatigheidsoordeel dient uit te spreken.

De voorzieningenrechter verklaarde in zijn uitspraak het verzoek niet ontvankelijk, omdat de opdracht was ingetrokken. Het oordeel of de gerechtsdeurwaarder zijn ministerie moet verlenen of niet hoeft niet meer te worden gegeven. Toch geeft de rechter een oordeel over de vraag alsof de opdracht niet zou zijn ingetrokken. De kans bestaat immers dat Swizzbizznizz in de toekomst een nieuwe opdracht met betrekking tot een soortgelijk pandbeslag bij een andere gerechtsdeurwaarder zal indienen. Weliswaar is het aan de orde zijnde pandbeslag opgeheven, maar niet kan worden uitgesloten dat op een later moment opnieuw ten laste van X of een andere cliënt een pandrecht gevestigd wordt en dat men zich tot een gerechtsdeurwaarder zal wenden met het verzoek de pandakte te betekenen.

Bij een dergelijke verpanding is waakzaamheid op zijn plaats, omdat de mogelijkheid bestaat dat de pandgever en pandnemer 'onder een hoedje spelen' om andere partijen die verhaal zouden willen nemen op het loon van de pandgever buiten spel te zetten. In een dergelijk geval de combinatie van een mogelijke paulianeuze transactie met een eerdere veroordeling voor soortgelijke feiten grond voor de gerechtsdeurwaarder om in een deurwaardersrenvooi aan de voorzieningenrechter de vraag voor te leggen of ministerie moet worden verleend.

Blijkt de verpanding geen betrekking te hebben op een reële schuld, maar slechts te zijn bedoeld om andere schuldeisers te benadelen, dan is sprake van valsheid in geschrifte.² En die situatie doet zich hier volgens de voorzieningenrechter voor. Uit niets blijkt dat de verpanding betrekking had op een werkelijk bestaande schuld. Voorshands moet dan ook worden aangenomen dat sprake is van een schijnconstructie waarbij valsheid in geschrifte is gepleegd. Als de opdracht niet zou zijn ingetrokken, had de gerechtsdeurwaarder zijn ministerie moeten weigeren, zo oordeelde de rechter. Onder de genoemde omstandigheden kon de gerechtsdeurwaarder gerechtvaardigde twijfels hebben over de authenticiteit en rechtmatigheid van de verpanding.

Maar in een deurwaardersrenvooi kan alleen worden beslist over de aan de gerechtsdeurwaarder verstrekte opdracht. Op die grond kan niet, zoals de gerechtsdeurwaarder heeft verzocht, de executie van het pandbeslag worden opgeheven of geschorst en evenmin kan Swizzbizznizz worden verboden de pandakte op enig ander moment alsnog te executeren. Ook deze verzoeken worden dus niet ontvankelijk verklaard.

Toch acht de voorzieningenrechter het signaal dermate belangrijk dat hij in zijn uitspraak opneemt dat hij ervan uitgaat dat de gerechtsdeurwaarder via de KBvG aan de niet-geanonimiseerde versie van de uitspraak bekendheid zal geven, om zo collega-deurwaarders van de inhoud op de hoogte te stellen. Daarmee kan voorkomen worden dat Swizzbizznizz deze of een soortgelijke verpanding opnieuw zal uitvoeren en laten betekenen.

En aldus is geschied.

Noten

- 1 Rb. Amsterdam 2 mei 2014, ECLI:NL:RBAMS:2014:2409.
- 2 Art. 225 WvS.

Heeft u interessante en relevante praktijkcases die uitgelicht kunnen worden in het vakblad de Gerechtsdeurwaarder?

Mail ons via kbvg@kbvg.nl.

CAMINADA & VAN LEEUWEN
gerechtsdeurwaarders & incasso

Wij gaan door waar freelancen ophoudt!

Ondernemingsweg 2D
2404 HN Alphen aan den Rijn
T 0172 44 36 34
F 0172 44 36 50
E info@cvl-incasso.nl
I www.cvl-incasso.nl

De Horeca Opkoper
Snel, discreet en tegen een goede prijs...

- 24 uur afhandeling service...
- eigen technische en logistieke dienst, evt. bezemschoon...

info@dehorecaopkoper.nl
Tel. 0355 880 883

06 52 641 582
Industrieweg 48
3762 EK, SOEST
<http://www.dehorecaopkoper.nl>

Een wake-upcall

Op 1 juli van dit jaar nam VVD-Tweede Kamerlid Jeroen van Wijngaarden een deel van de portefeuille van Foort van Oosten over, namelijk gerechtsdeurwaarders en tuchtrecht. Wie is deze jonge jurist, die eerder werkte als belangenbehartiger bij KNMP, NMBT en PwC? Een kennismaking met een politicus die tegenwind eerder toejuicht dan schuwt. “Zonder meer nee zeggen is weinig constructief. Je kunt beter een creatieve oplossing bedenken.”

Hoewel nog geen twee maanden geleden geïnstalleerd als Kamerlid (hij volgde Cora van Nieuwenhuizen op die lid werd van het Europees Parlement, red.), loopt de 36-jarige Jeroen van Wijngaarden op het Binnenhof rond alsof

hij nooit anders gedaan heeft. Wat helpt is dat hij medewerker van de VVD-Tweede Kamerfractie was en ook in zijn vorige banen als voorlichter, lobbyist en belangenbehartiger veel met de Haagse politiek te maken had.

De portefeuille van Van Wijngaarden bestaat uit onderwerpen die deels liggen op het terrein van veiligheid en justitie en deels op het terrein van volksgezondheid, welzijn en sport. Het onderwerp gerechtsdeurwaarders en tuchtrecht is nieuw voor hem – reden om direct een afspraak te

maken met de KBvG om zich te laten bijpraten over de ontwikkelingen in de beroepsgroep. Van Wijngaarden: “Het was een prettig gesprek en ik heb goed geluisterd. Anders dan veel andere publieke ambtenaren van wie we een duidelijk beeld hebben, is de deurwaarder iemand die vooral buiten de schijnwerpers actief is. Dat maakt het lastiger voor deurwaarders om hun belangen goed voor het voetlicht te krijgen, bijvoorbeeld bij de politiek. Vandaar dat ik me zo snel mogelijk probeer in te werken in de materie. Ik wil de beroepsorganisatie echt leren kennen en gevoel krijgen bij wat er speelt. Met de komende herziening van de Gerechtsdeurwaarderswet is dat ook wel nodig.”

“De deurwaarder is iemand die vooral buiten de schijnwerpers actief is”

Van Wijngaarden vertelt vervolgens over zijn werkbezoek bij de Amsterdamse gerechtsdeurwaarder Michael Swier. “Wat me opviel was de zorgvuldigheid waarmee te werk wordt gegaan. Je merkt dan heel goed dat de deurwaarder een systeemfunctie heeft. Dat het niet zomaar een molen is die draait, maar dat het in essentie gaat om het goed functioneren van de rechtstaat. Zoiets weet je als jurist wel, maar het blijft een abstractie tot je op zo’n dag ziet wat dat inhoudt. Dat er mensen verplichtingen zijn aangegaan die ze niet nakomen en dat het er dan op aankomt om een rechterlijk vonnis geen loos gebaar te laten zijn.”

TACT

Een tweede opvallende constatering vond Van Wijngaarden dat schuldenaren zonder uitzondering met veel coulance en tact benaderd werden. “Ik merkte dat het contact met de deurwaarder voor veel mensen een wake-upcall is”, zegt hij. “Je ziet dat ze lang voor hun problemen zijn weggelopen en dan ineens beseffen ze dat ze echt iets moeten gaan regelen. Dat kan niet altijd, maar vaak ook wel. Dat vind ik waardevol. De deurwaarder is natuurlijk geen sociaal werker, maar dat wil niet zeggen dat wat hij doet geen sociaal effect heeft.”

Op de vraag op welke dossiers hij als eerste wil gaan acteren, zegt Van Wijngaarden: “Ik bevind mij nog in de fase van nieuwsgierigheid, verbazing en verkenning. Nieuwsgierig ben ik bijvoorbeeld naar het gegeven dat deurwaarders in verschillende gemeenten met verschillende mate van ondersteuning te maken hebben. De ene keer is politiebegeleiding met één telefoontje geregeld, de andere keer moet daarvoor een hele procedure doorlopen worden. Daar zou ik wel wat meer over willen weten, hoe dat nu precies functioneert en of deurwaarders daar in zijn algemeenheid tevreden over zijn. Ik vind dat die ondersteuning in elke politieregio goed geregeld moet zijn, gezien de publieke taak van de deurwaarder en het feit dat hij soms dingen moet afdwingen.”

Ook zegt de VVD-politicus het ‘opvallend’ te vinden dat de Belastingdienst haar eigen gerechtsdeurwaarders inzet. “Als liberaal ben ik van mening dat als je een publieke taak privaat uitvoert, die vaak efficiënter en effectiever wordt uitgevoerd. Niet per definitie, maar bij de deurwaarders hebben we bewijs in overvloed dat het in dit geval opgaat. Dus de meerwaarde van de belastingdeurwaarder is mij niet direct duidelijk, daar wil ik nog eens induiken. Waarom kunnen het CJIB of DUO wel gebruik maken van gerechtsdeurwaarders en de Belastingdienst niet? Wordt voldoende gekeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van zo’n constructie? Dat lijken me relevante vragen.”

MENING

Een ander onderwerp op het lijstje van Van Wijngaarden is de vaststelling van de beslagvrije voet. Over dit onderwerp wil hij niet meer kwijt dan dat hij erkent dat de huidige rekenmethode “vaak erg complex, zo niet ondoenlijk” is en dat het zeer welkom is dat de beroepsgroep voorstellen tot verbetering heeft gedaan. “Maar voor het overige ligt dit op het terrein van mijn collega Sjoerd Potters, die sociale zaken en werkgelegenheid als portefeuille heeft. We lopen hier met 41 man en vrouw rond en je moet oppassen dat je je niet laat verleiden overall een mening over te hebben. Dus ik kan er niet veel over zeggen, anders dan ik samen met collega Potters zal optrekken in dit dossier.”

Op het eind van het gesprek komt Van Wijngaarden terug op de komende herzie-

ning van de Gerechtsdeurwaarderswet. “Ik heb begrepen dat een van de voorgestelde wijzigingen is om het tuchtrecht door de beroepsgroep zelf te laten bekostigen – analoog aan andere beroepsgroepen. Ik heb ook begrepen dat de KBvG hier gemengde gevoelens over heeft omdat het overgrote deel van de klachten dat door schuldenaren wordt ingediend door de tuchtrechter als kennelijk ongegrond wordt afgewezen. Ik wil niet te veel op de muziek vooruitlopen, maar het is natuurlijk zo dat iedere beroepsgroep wel iets kan bedenken waarom het onrechtvaardig is om die kosten om te slaan. Ik ben dan eerder geneigd te zeggen: doe voorstellen hoe we tot een meer laagdrempelige afdoening van klachten kunnen komen. Bijvoorbeeld in de sfeer van mediation, zodat niet iedere klacht bij de tuchtrechter hoeft te komen. In de gezondheidszorg zie je een veel breder pallet aan klachtenregelingen dan elders, dus het kan wel degelijk. Kortom, het voorstel dwingt tot creativiteit en daar zou ik de beroepsgroep ook toe willen uitdagen.”

“Erken het probleem en daag vervolgens jezelf én de ander uit om met oplossingen te komen”

PROBLEEM ERKENNEN

Als Van Wijngaarden één ding heeft geleerd in zijn periode als voorlichter, lobbyist en belangenbehartiger bij koepelorganisaties in de zorg, is dat dat permanent ontwikkelingen gaande zijn die de reflex oproepen: ‘dat willen we niet’ of ‘daar zijn we tegen’. Hij zegt: “Maar die reflex is niet erg vruchtbaar en vaak kan een idee of voorstel ook niet zomaar van tafel. Mijn functie was dan om nieuwe elementen in de discussie te introduceren, waardoor er vervolgens nieuwe inzichten ontstonden. Vandaar dat ik zeg: het begint altijd met de erkenning van het probleem. Erken het probleem, en daag vervolgens jezelf én de ander uit om met oplossingen te komen. Dat is de manier waarop ik het liefst politiek bedrijf.”

De geldigheid van beslag op huurtoeslag

Op 15 juli jl. heeft het Hof Den Bosch¹ duidelijkheid geschapen over de wettelijke toelaatbaarheid van een executoriaal derdenbeslag op huurtoeslagen, gelegd door een *voormalig* verhuurder van een *andere* woning. Daarmee is een nieuwe loot gevoegd aan de boom van (on)mogelijkheden van een beslag op huurtoeslag. In dit artikel wordt de genoemde uitspraak besproken en in de wettelijke en jurisprudentiële context geplaatst. Gekeken wordt met welke zaken een verhuurder – en daarmee de gerechtsdeurwaarder – anno 2014 rekening moet houden om een rechtsgeldig beslag op aan de huurder toekomende huurtoeslag onder de Belastingdienst te kunnen leggen.²

Door mw. K.L. Maes, masterstudent Privaatrecht aan de Universiteit Utrecht

1. HET BESLAGVERBOD

1.1 Wettelijk kader

Op het moment dat een niet-betalende huurder op geen enkele wijze verhaal biedt, bestaat voor een verhuurder de mogelijkheid beslag te leggen op vorderingen die deze huurder heeft op derden (derdenbeslag). Bij zo'n derdenbeslag wordt beslag gelegd op een partij die buiten het geschil van de verhuurder en de huurder staat. Nu een beslag op periodieke betalingen in beginsel tot de (rechtsgeldige) beslagmogelijkheden behoort, rijst in casu de vraag of een beslag onder de Belastingdienst op de te verstrekken huurtoeslag wettelijk toelaatbaar is.

Artikel 3:276 BW stelt in dat kader dat een schuldeiser zijn vordering op alle goederen van zijn schuldenaar kan verhalen, tenzij de wet of een overeenkomst anders bepaalt.³ Artikel 475a lid 1 Rv bepaalt meer in het bijzonder voor het executoriaal derdenbeslag dat het beslag zich niet uitstrekt tot vorderingen of zaken die volgens de wet niet voor beslag vatbaar zijn. Een voorbeeld van zo'n verbod is artikel 45 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Awir).⁴ In dit artikel wordt een beslagverbod geformuleerd op een tegemoetkoming, zoals bijvoorbeeld de huurtoeslag. Dit verbod strookt met de gedachte dat een toeslag dient te worden gebruikt voor het doel waarvoor deze is bestemd (de boter-bij-de-vis gedachte).⁵

Op deze hoofdregel bestaan ingevolge artikel 45 lid 1 sub a en b Awir uitzonderingen. Eén van die uitzonderingen is de schuld van de prestatie waar de toeslag op ziet. Zo is een tegemoetkoming in de kosten van huur (de huurtoeslag) in principe niet voor beslag vatbaar, tenzij het gaat om verzekering of verhaal van een vordering die ontstaan is uit de verhuur (de huurschuld).⁶ De verhuurder kan derhalve op grond van artikel 45 lid 1 sub a Awir een rechtsgeldig derdenbeslag op de huurtoeslag onder de Belastingdienst leggen, mits het beslag voortvloeit uit de huurschuld van een huurder waar op het moment van beslagleggen een huurovereenkomst mee is gesloten.

Voorgaande interpretatie sluit aan bij de wetsgeschiedenis omtrent dit onderwerp, waarin wordt overwogen:

“Wanneer de belanghebbende zijn betalingsverplichtingen jegens de verhuurder niet voldoet, is het billijk dat door de verhuurder verhaal gezocht kan worden op de tegemoetkoming. De tegemoetkoming is immers bedoeld om de belanghebbende beter in staat te stellen aan zijn betalingsverplichtingen te kunnen voldoen, juist als het gaat om die prestaties.”⁷

Samengevat bestaat er in beginsel voor onder andere toeslagen een beslagverbod, maar worden op grond van artikel 45 lid 1 sub a Awir de volgende drie uitzonderingen gemaakt:⁸

- De verhuurder kan vanwege een huurschuld beslag leggen op de huurtoeslag;
- De zorgverzekeraar kan vanwege een premieschuld voor de basisverzekering beslag leggen op de zorgtoeslag;
- Een kinderopvanginstelling kan vanwege een kinderopvangschuld beslag leggen op de kinderopvangtoeslag.

1.2 Jurisprudentie

1.2.1 Uitleg artikel 45 Awir

Belangrijk is dat de voornoemde uitleg van artikel 45 Awir ook aansluit bij de in de jurisprudentie gekozen lijn. Zo heeft het Hof Den Bosch op 15 juli jl.⁹ bevestigd dat huurtoeslag een tegemoetkoming is in de zin van artikel 45 Awir en daarom door de in dit artikel neergelegde (en hiervoor besproken) regeling wordt bestreken. Het Hof deed dit in navolging van een flink aantal eerdere instanties.¹⁰ Voorgaande betekent volgens het Hof concreet dat het bepaalde in artikel 45 lid 1 aanhef en onder a Awir toestaat dat de verhuurder van de woning beslag mag leggen op de aan die huurder toekomende huurtoeslag, wegens de niet-nakoming van diens betalingsverplichting uit hoofde van de huurovereenkomst. Deze uitleg sluit mijns inziens feilloos aan bij de systematiek en tekst van de eerder besproken wettelijke regelingen.

1.2.2 Reikwijdte beslag op huurtoeslag

Hetzelfde Hof Den Bosch scheidt bovendien (en met name) duidelijkheid over de reikwijdte van de genoemde beslagmogelijkheid: hoe nauw moet het verband tussen de huurschuld en de huurtoeslag zijn om beslag te mogen leggen onder de Belastingdienst? Uit deze uitspraak volgt dat louter de *huidige* verhuurder, waar op dat moment een huurovereenkomst mee is gesloten, beslag kan leggen op de huurtoeslag. Beslag op de huurtoeslag gelegd door een *oude* verhuurder van een *andere* woning is onrechtmatig en moet – indien reeds gelegd – worden opgeheven. De rechter stoelt deze overweging met name op de wetsgeschiedenis. Hieruit valt af te leiden dat de wetgever niet een dusdanig ruime beslagmogelijkheid heeft willen creëren, dat ook beslag kan worden gelegd op huurtoeslag ter executie van vorderingen uit andere huurovereenkomsten dan die in verband waarmee de toeslag is verleend. Daarnaast leidt het Hof uit de formulering van artikel 45 lid 1 onder a Awir af dat er bij dergelijke beslagen sprake is van een te ver verwijderd verband. Het Hof besluit dit in navolging van de Rb. Den Haag,¹¹ die in haar vonnis bovendien met klem benadrukt dat de verhuurder alleen beslag mag leggen op de huurtoeslag wegens het niet betalen van de huur.

Dat een schending van voornoemde beslagregels ook tuchtrechtelijke consequenties kan hebben voor een gerechtsdeurwaarder, blijkt uit een tuchtrechtelijke uitspraak van de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders.¹² In deze zaak had de gerechtsdeurwaarder beslag gelegd op de huurtoeslag uit hoofde van een reeds beëindigde huurovereenkomst. De Kamer achtte de klacht hieromtrent gegrond: het beslag werd gelegd in strijd met de wettelijke bepalingen en het duurde te lang voordat de gerechtsdeurwaarder op dit onjuiste standpunt terugkwam. De betreffende deurwaarder kreeg de maatregel van berisping opgelegd.

Volledigheidshalve merk ik op dat de Rb. Almelo¹³ en de Rb. Limburg¹⁴ anders oordelen: ingevolge deze uitspraken kan een verhuurder uit het verleden wel beslag leggen op de huurtoeslag die bedoeld is voor een woning van een andere verhuurder. Het toepassingsgebied van artikel 45 Awir wordt in deze uitspraken zeer ruim uitgelegd. Nu de uitspraak van de Rb. Limburg echter in juli 2014 op dit specifieke punt is vernietigd door het Hof Den

Bosch¹⁵ en de uitspraak van de Rb. Almelo gedateerd is, ga ik ervan uit dat de door het Hof Den Bosch en de Rb. Den Haag geformuleerde regels de heersende leer betreffen. Executoriaal derdenbeslag op huurtoeslagen gelegd door een oude verhuurder uit hoofde van een verlopen huurcontract (voor een andere woning) is naar huidig recht niet mogelijk.¹⁶

Deze uitleg is in mijn optiek ook de enige (dogmatisch) juiste uitleg: de betalingsverplichting uit hoofde van de oude huurovereenkomst is niet de oorzaak van de huurtoeslag die de huurder op grond van zijn huidige huurovereenkomst ontvangt. Het zou naar mijn mening dus in strijd met de eerder geciteerde wetsgeschiedenis zijn, als beslag kan worden gelegd op de huurtoeslag ter executie van vorderingen uit een andere huurovereenkomst dan die in verband waarmee de toeslag is verleend.¹⁷

2. BESLAGVRIJE VOET

2.1 Wettelijk kader

Onder een rechtsgeldig beslag valt *in beginsel* de gehele huurtoeslag.¹⁸ De vordering tot periodieke betalingen van huurtoeslag wordt immers niet genoemd in de limitatieve opsomming van artikel 475c Rv, waardoor de beslagvrije voet op grond van deze bepaling niet aan de huurtoeslag verbonden is. Naast artikel 475c Rv bestaat voor de huurder echter nog een mogelijkheid om de beslagvrije voet aan de vordering tot betaling van de huurtoeslag te verbinden, namelijk middels een verzoek aan de kantonrechter (art. 475f Rv).¹⁹ Uit de memorie van toelichting²⁰ en een rapport van de Nationale ombudsman²¹ blijkt dat de huurder een dergelijk verzoek tot het toepassen van de beslagvrije voet ook eerst aan de gerechtsdeurwaarder kan voorleggen. De gerechtsdeurwaarder mag bij een dergelijk verzoek niet standaard naar de kantonrechter verwijzen en zal dit verzoek dus serieus in behandeling moeten nemen. Als het verzoek desondanks door de gerechtsdeurwaarder wordt afgewezen, kan de huurder de kantonrechter alsnog verzoeken de beslagvrije voet van toepassing te verklaren. Voorwaarden voor de toewijzing van dit verzoek zijn dat de huurder aantoont (1) dat er sprake is van een vordering tot wekerende betalingen en (2) dat hij over onvoldoende middelen van bestaan beschikt.²²

Als de kantonrechter een verzoek op de voet van artikel 475f Rv honoreert, moet de verhuurder rekening houden met het bepaalde in artikel 475b Rv. Uit dit artikel blijkt immers dat als er op een beslag onder een derde tot periodieke betalingen een beslagvrije voet is verbonden, het beslag slechts geldig is voor zover de periodieke betaling de beslagvrije voet overtreft. Met andere woorden, door het beslag op de huurtoeslag mag de huurder niet minder dan (groveweg) 90% van de bijstandsnorm aan inkomen overhouden. Bij niet bijzonder bemiddelde huurders kan het dus zo zijn dat slechts een gedeelte van de huurtoeslag vatbaar is voor beslag. Deze bepalingen gaan uit van de gedachte dat degene die zijn noodzakelijke uitgaven uit periodieke inkomsten moet bekostigen wel een zekere bescherming behoeft, maar slechts in die mate dat hij “voor de lopende kosten van het bestaan nog juist genoeg in handen moet krijgen, ook al ligt er beslag op dit inkomen.”²³ De wetgever wil immers voorkomen – en dat lijkt mij een legitiem

doel – dat iemand wegens beslag op al zijn inkomsten een beroep op de bijstand moet doen.²⁴

2.2 Jurisprudentie

Het Hof Arnhem-Leeuwarden heeft in een (zeer) recente uitspraak²⁵ – en in navolging van de Rb. Arnhem²⁶ en de Rb. Den Haag²⁷ – de besproken reikwijdte van artikel 475f Rv bevestigd. Het Hof oordeelt in deze uitspraak dat de huurtoeslag een vordering van de schuldenaar tot wekerende betalingen in de zin van artikel 475f Rv betreft. Er is volgens het Hof “geen reden om aan te nemen dat de ratio van artikel 475f Rv zich ertegen verzet dat een beslagvrije voet over de huurtoeslag wordt vastgesteld.”²⁸

Ook de Rb. Midden-Nederland heeft in een recente uitspraak²⁹ de genoemde reikwijdte van artikel 475f Rv bevestigd. In deze procedure stelt de huurder zich op het standpunt dat de verhuurder in strijd met artikel 475f Rv handelde, door beslag te leggen op de huurtoeslag zonder rekening te houden met de beslagvrije voet. Als gevolg van het beslag houdt de huurder in casu een beslagvrij inkomen over dat ver onder het sociaal minimum ligt en waarmee zij – naar eigen zeggen – niet in haar minimale levensbehoeften kan voorzien. De rechtbank stelt de huurder in het gelijk. De huurtoeslag is immers aan te merken als een vordering tot wekerende betaling en de huurder heeft in de onderhavige procedure aannemelijk gemaakt dat zij over onvoldoende andere middelen van bestaan beschikt.

Uit de genoemde uitspraken volgt meer in het algemeen dat ook de huurtoeslag behoort tot de in artikel 475f Rv bedoelde vorderingen tot wekerende betalingen. Voor de huurder bestaat derhalve de hiervoor besproken mogelijkheid de kantonrechter op grond van artikel 475f Rv te verzoeken de beslagvrije voet van toepassing te verklaren als er beslag op zijn of haar huurtoeslag is gelegd.

3. CONCLUSIE

Voor wat betreft de toelaatbaarheid van een beslag op huurtoeslag, geldt naar huidig recht het volgende. De conclusie is dat een verhuurder op grond van artikel 45 lid 1 sub a Awir beslag mag leggen op de aan de huurder toekomende huurtoeslag onder de Belastingdienst, wegens de niet-nakoming van diens betalingsverplichting uit hoofde van de huurovereenkomst. Zowel de tekst van de bepaling als de wetsgeschiedenis en jurisprudentie laten daar geen onduidelijkheden over bestaan. Belangrijk is echter wel dat de verhuurder c.q. gerechtsdeurwaarder bij een dergelijk beslag rekening moeten houden met de volgende zaken.

Ten eerste blijkt uit de recent gewezen jurisprudentie dat alleen de *huidige* verhuurder beslag mag leggen op de huurtoeslag. Beslag op de huurtoeslag gelegd door een oude verhuurder – uit hoofde van een oude huurovereenkomst voor een andere woning – is onrechtmatig.³⁰ Daarbij geldt ten tweede dat de verhuurder louter beslag kan leggen op de huurtoeslag wegens het *niet betalen van de huur*.³¹ Kosten voortvloeiende uit bijvoorbeeld een onrechtmatige daad – denk aan vernielingen of beschadigingen aan of in het verhuurde huis – zijn niet vatbaar voor het beslag op de huurtoeslag.

Voor zover nodig zal de verhuurder – ten derde – rekening moeten houden met de *beslagvrije voet* van de huurder. Ondanks dat deze beslagvrije voet in beginsel niet voor huurtoeslag geldt (art. 475c Rv),³² heeft de huurder wel de mogelijkheid de gerechtsdeurwaarder c.q. kantonrechter op grond van artikel 475f Rv te verzoeken een beslagvrije voet toe laten te passen. In dat geval is het beslag onder de Belastingdienst slechts geldig voor zover de huurtoeslag de beslagvrije voet overtreft (art. 475b Rv). Voorgaande betekent dat de verhuurder rekening moet houden met het feit dat het beslag slechts geldig is als het totale inkomen van de huurder na beslaglegging (kort gezegd) nog minimaal 90% van de bijstandsnorm bedraagt.³³ Het is de beslagleggende verhuurder dan ook aan te raden op een verzoek tot de toepassing van de beslagvrije voet te anticiperen, door er bij de beslaglegging rekening mee te houden dat niet een dusdanig deel wordt beslagen dat de beslagvrije voet in het gedrang komt. In dat geval loopt de verhuurder het risico dat in een later stadium een deel van de huurtoeslag – inclusief rente en proceskosten – terugbetaald moet worden. De huurder heeft de jurisprudentie op dit vlak immers (heel erg) mee.³⁴

Noten

- 1 Hof Den Bosch 15 juli 2014, *FutD* 2014, 1772, *Prg.* 2014, 226, *WR* 2014, 120 m.nt. Huber.
- 2 In dit artikel spreek ik ten behoeve van de leesbaarheid over ‘huurder’ in plaats van over ‘beslagene’ en over ‘verhuurder’ in plaats van over ‘beslaglegger’.
- 3 Zie bijv.: art. 23 lid 1 sub c AKW; art. 51 lid 6 Anw; art. 18 lid 6 AOW; art. 35 lid 8 ZW en art. 116 AW.
- 4 Wet van 23 juni 2005, *Stb.* 2005, 344.
- 5 *Kamerstukken II* 2009/10, 37 201, ‘Evaluatie van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen’, p. 27.
- 6 Zie ook: Rb. Arnhem 20 oktober 2010, *NJF* 2010, 458, *JHV* 2011, 15 m.nt. Gardenbroek.
- 7 *Kamerstukken II* 2004/05, 29 784, nr. 3, p. 63 (MvT).
- 8 *Kamerstukken II* 2009/10, 37 201, ‘Evaluatie van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen’, p. 27.
- 9 Hof Den Bosch 15 juli 2014, *FutD* 2014, 1772, *Prg.* 2014, 226, *WR* 2014, 120 m.nt. Huber.
- 10 Zie o.a.: Hof Amsterdam 22 juli 2014, zaaknr. 200.140.465, Rb. Amsterdam 11 december 2013, *WR* 2014, 34 (waarin overigens ook is bepaald dat het op de voet van het bepaalde in art. 7:226 BW voortzetten van het huurcontract door de koper/opvolgend verhuurder van de woning, er niet aan in de weg staat om beslag op de huurtoeslag te leggen), Rb. Den Haag 22 maart 2013, *NJF* 2013, 32, Rb. Almelo 3 maart 2009, ECLI:NL:RBALM:2009:BH4739, maar ook: KvG 7 september 2012, klachtnr. 830.201.
- 11 Rb. Den Haag 22 maart 2013, *NJF* 2013, 32.
- 12 KvG 7 september 2012, klachtnr. 830.201.
- 13 Rb. Almelo 3 maart 2009, ECLI:NL:RBALM:2009:BH4739.
- 14 Rb. Limburg 29 april 2014, *FutD* 2014, 1088.
- 15 Hof Den Bosch 15 juli 2014, *FutD* 2014, 1772, *Prg.* 2014, 226, *WR* 2014, 120 m.nt. Huber.
- 16 Temeer nu dit uitgangspunt strookt met de nog te bespreken uitspraak van de KvG en nu in Rb. Den Haag 22 maart 2013, *NJF* 2013, 32 in r.o. 3.5 letterlijk wordt overwogen: “Dat in het vonnis van de voorzieningenrechter van de rechtbank Almelo van 3 maart 2009 (LJN: BH4739) anders is geoordeeld, is geen reden om voorbij te gaan aan de duidelijke wettekst, die ook strookt met het karakter van de toeslag, die wordt verstrekt teneinde een huurder in de gelegenheid te stellen bepaalde woonruimte te huren, ofwel om de ‘lopende’ huurtermijnen te kunnen betalen.”
- 17 Zie hierover ook: J.M. Huber in zijn noot onder Hof Den Bosch 15 juli 2014, *FutD* 2014, 1772, *Prg.* 2014, 226, *WR* 2014, 120 m.nt. Huber.
- 18 Zie ook: Rb. Zwolle-Lelystad 13 december 2012, ECLI:NL:RBZLY:2012:BY8876.
- 19 In art. 475f Rv is bepaald dat indien beslag is gelegd op een vordering tot wekerende betalingen die niet in art. 475c is omschreven en de schuldenaar onvoldoende andere middelen van bestaan heeft, hij de kantonrechter kan verzoeken de art. 475b en 475d mede op die vordering van toepassing te verklaren.
- 20 *Kamerstukken II* 1982/83, 17 897, nr. 3, p. 20 (MvT): “Van de bepaling zal vermoedelijk een preventieve werking uitgaan. De beoogde uitwerking kan immers eenvoudiger worden bereikt wanneer de beslaglegger en de schuldenaar afspreken dat een deel van zijn inkomen ter grootte van de beslagvrije voet niet onder het beslag zal vallen. Een veelvuldig beroep op de rechter behoeft daarom niet te worden verwacht. Zo nodig kan de rechter met toepassing van artikel 429k een kostenveroordeling van een onredelijke schuldeiser uitspreken.”
- 21 N.o. 2 november 2013, 2013, 150 (*Met voeten getreden*), par. 4.5.1.
- 22 Zie bijv.: Rb. Arnhem 20 oktober 2010, *NJF* 2010, 458, *JHV* 2011, 15, m.nt. Gardenbroek, r.o. 4.3: “De huurtoeslag is aan te merken als een vordering tot wekerende betaling en voorts heeft [verzoekende partij] aannemelijk gemaakt dat zij onvoldoende andere middelen van bestaan heeft. (...) De kantonrechter zal het verzoek daarom toewijzen als hierna te melden. Een ander oordeel zou er immers toe leiden dat door het beslag op de huurtoeslag nieuwe (huur)schulden ontstaan, hetgeen niet de bedoeling van de wetgever kan zijn geweest en hetgeen in elk geval in strijd is met de gedachte achter de beslagvrije voet. Naar het oordeel van de kantonrechter dient huurtoeslag daarom in dit geval te worden aangewend voor de lopende (huur)verplichtingen.”
- 23 Bijlage bij *Handelingen II* 1982/83, 17 897, nr. 3, p. 9 (MvT).
- 24 Memorie van toelichting bij de Wet van 13 december 1990, *Stb.* 605.
- 25 Hof Arnhem-Leeuwarden 21 oktober 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:8231.
- 26 Rb. Arnhem 20 oktober 2010, *NJF* 2010, 458, *JHV* 2011, 15, m.nt. Gardenbroek.
- 27 Rb. Den Haag 3 mei 2012, rep. nr.: 1145192/12-80932.
- 28 Het Hof licht dit uitgangspunt in r.o. 4.4-4.6 uitvoerig toe. Hij betreft hierbij o.a. een brief van staatssecretaris Teeven gericht aan de ombudsman. Bovendien gaat het Hof in op de redenen waarom in de toelichting bij art. 475f Rv niet gesproken wordt over huurtoeslag, te weten omdat op het moment van schrijven (1991) de huurtoeslag nog niet bestond.
- 29 Rb. Midden-Nederland 13 december 2013, zaaknr. 2534388 UE VERZ 13805 GD/4243.
- 30 Hof Den Bosch 15 juli 2014, *FutD* 2014, 1772, *Prg.* 2014, 226, *WR* 2014, 120 m.nt. Huber.
- 31 Rb. Den Haag 22 maart 2013, *NJF* 2013, 32.
- 32 Zie ook: Rb. Zwolle-Lelystad 13 december 2012, ECLI:NL:RBZLY:2012:BY8876.
- 33 A.W. Jongbloed, ‘Beslag op zorgtoeslag?’, *PP* 2006, 1, p. 6.
- 34 Zie al eerder: par. 3.1.

Roessen & Roessen

bedrijfsdiensten bv

Totaalpakket ontruiming, woningschoonmaak en opslag inboedels

- Geen annuleringskosten.
- Overname van aansprakelijkheidsrisico van opslag en vernietiging van inboedels.
- Digitaal aan- en afmelden van ontruiming met behulp van een volledig geautomatiseerd planningsprogramma.
- Grote speler in de branche, met 4.400 ontruiming per jaar, waarvan 62,5 % met woningreiniging en 38% met opslag inboedel.
- Landelijke dekking, ideaal voor kantoren met meerdere vestigingen.
- Vast, met verklaring omtrent goed gedrag, eigen personeel. Snel en flexibel inzetbaar in ploegen met voorman.
- Bewaakte opslaglocatie met gesloten en verzegelbare containers voor de opslag van inboedels en in beslag genomen goederen.

Per 1 juni 2012 zijn wij ook MVO gecertificeerd!

Berkelse Poort 9 • 2651 JX Berkel en Rodenrijs
T 079-3632060 • F 079-3632065 • E info@roessen.nl
www.roessen.nl

25 februari 2015 PE Europese Executie Instrumenten

Locatie: Aristo Accommodaties Utrecht
Tijdstip: 13.30 tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis
Investering: € 395,- per persoon, exclusief BTW. Inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG.
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG

Boekt u deze cursus vóór 25 december 2014 dan bedraagt de investering € 345,- per persoon.

18 maart 2015 PE Conservatoir Beslag

Locatie: Aristo Accommodaties Utrecht
Tijdstip: 13.30 tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis
Investering: € 395,- per persoon, exclusief BTW. Inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG.
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG

Boekt u deze cursus vóór 18 januari 2015 dan bedraagt de investering € 345,- per persoon.

8 april 2015 PE Actuele ontwikkelingen in het Proces- & Beslagrecht 2014/2015

Locatie: Aristo Accommodaties Utrecht
Tijdstip: 13.30 tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis
Investering: € 395,- per persoon, exclusief BTW. Inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG.
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG

Boekt u deze cursus vóór 8 februari 2015 dan bedraagt de investering € 345,- per persoon.

Check onze website voor ons complete opleidingsaanbod!

Wij wensen u fijne feestdagen en een gelukkig en leerzaam 2015!

Kantooradres: Noorderpoort 19, 5916 PJ Venlo
T (+31)77-320 17 50 • E info@hafkampopleidingen.nl
I www.hafkampopleidingen.nl

De WIK: een kwestie van wikken en wegen?

Merkwaardig genoeg lijkt door de rechtspraak slechts schoorvoetend uitvoering gegeven te worden aan de 'Wet normering buitengerechtelijke incassokosten' (WIK) en het bijbehorende 'Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten' (Besluit BIK).

Door mr. E.N.A. van Kuijeren

Een veelheid aan signalen waren reden voor de KBvG om een oproep te doen aan de gerechtsdeurwaarders om die uitspraken naar de KBvG te sturen, waarin door de rechter een onverwachte of zelfs een onjuiste toepassing is gegeven aan de WIK. Die oproep leverde een flinke hoeveelheid uitspraken en brieven op. In de praktijk worden eisen gesteld die per rechtbank uiteenlopen en gebaseerd lijken te zijn op persoonlijke interpretaties van de wet. In

dit artikel wordt nader ingegaan op de eisen die de WIK stelt en de eisen die de lagere rechtspraak lijkt te stellen.

INCASSOKOSTEN: EEN BRON VAN ERGERNIS

De minister van Justitie wilde aanvankelijk geen wettelijke regeling van de buitengerechtelijke incassokosten omdat het rapport *Voorwerk II* in zijn ogen volstond. De Landelijke Organisatie Sociaal

Raadslieden wist echter met het rapport *Incassokosten, een bron van ergernis!* een discussie uit te lokken over de hoge incassokosten die incassobureaus in rekening brachten en het feit dat deze kosten slechts sporadisch aan een rechterlijke toets werden onderworpen. Nadat de Tweede Kamer het rapport had behandeld ging de minister van Justitie overstag en werd er een wettelijke regulering toegezegd.¹ Die wettelijke regulering werd de WIK en de open norm in artikel 6:96 lid 2 sub c BW van de ‘redelijke kosten’ werd door het Besluit BIK ingevuld. Uit het feit dat zowel artikel 241 Rv (de bevoegdheid van de rechter om de buitengerechtelijke incassokosten inbegrepen te achten in de proceskosten) als artikel 242 Rv (de bevoegdheid van de rechter tot matiging van de buitengerechtelijke incassokosten) buiten werking werden gesteld, blijkt dat de wetgever niet wenste dat de rechter nog overwegende invloed zou hebben op de wettelijke normering van de buitengerechtelijke incassokosten.

Na enige tijd met de WIK en het Besluit BIK gewerkt te hebben blijkt er bij de rechtspraak kennelijk toch een grote behoefte te bestaan om wel die invloed uit te oefenen. Zo werd in de lagere jurisprudentie vaak de eis gesteld dat ná verzending en ontvangst van de ‘veertiendagenbrief’ uit artikel 6:96 lid 6 BW, waarin een consument-schuldenaar nog een laatste termijn van veertien dagen wordt geboden om zijn schuld zónder bijkomende buitengerechtelijke incassokosten te voldoen, er ook nog concrete incassohandelingen moesten zijn verricht. In een principieel appel werd deze praktijk ter discussie gesteld en het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden gaf in een gedetailleerd gemotiveerde uitspraak aan dat dit een onterechte eis was. Het gerechtshof overwoog dat diverse omstandigheden vóór de opvatting pleiten dat nadere incassohandelingen nodig zijn maar dat uiteindelijk de overwegingen die tégen nadere incassohandelingen pleiten zwaarder wegen.² Het pleit was daarmee merkwaardig genoeg niet beslecht. Een werkgroep van enkele leden van de rechterlijke macht bracht nadien het rapport *BGK-Integraal 2013* uit, met daarin een aanbeveling die liet blijken dat men zich niet wenste neer te leggen bij het arrest van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.³

DE HOGE RAAD SCHEPT DUIDELIJKHEID ... OF TOCH NIET?

Uiteindelijk was het een kantonrechter in Arnhem die over het spanningsveld tussen de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden en het rapport *BGK-Integraal 2013* een prejudiciële vraag aan de Hoge Raad heeft gesteld. Overigens heeft deze kantonrechter in 2012 in het vaktijdschrift *Trema* nog bepleit dat meer werkzaamheden verricht moeten worden dan (enkel) een herhaalde aanmaning.⁴ Uit het antwoord van de Hoge Raad op de prejudiciële vraag lijkt te volgen dat de Hoge Raad niet inziet, nu op basis van de inhoud van de parlementaire stukken een dergelijk vereiste kennelijk niet bedoeld is, waarom de eis van de nadere incassohandeling in de lagere rechtspraak een zo grote en hardnekkige rol is gaan spelen.⁵ De Hoge Raad benadrukt in zijn arrest dat de bedoeling van de wetgever vooral is gelegen in het scheppen van duidelijkheid en rechtszekerheid voor beide partijen over de hoogte van de verschuldigde kosten. Daardoor worden conflicten en een eventuele gang naar de rechter voorkomen.⁶

Gezien de uitspraak van de Hoge Raad en de parlementaire geschiedenis, is het feitelijk sowieso de vraag of er (nog) ruimte is voor een rechtersregeling als rapport *Voorwerk II* of -meer recent- het rapport *BGK-Integraal 2013*. Dergelijke regelingen zijn immers bedoeld om de rechtseenheid te bevorderen bij het invullen door de rechter van open normen, terwijl de open normen in dit geval juist door de wetgever zijn ingevuld door de WIK en vooral ook het Besluit BIK.⁷

“De Hoge Raad benadrukt in zijn arrest dat de bedoeling van de wetgever vooral is gelegen in het scheppen van duidelijkheid en rechtszekerheid voor beide partijen over de hoogte van de verschuldigde kosten”

DE RECHTSPRAAK STELT ALSNOG NADERE EISEN

Gerechtsdeurwaarders ondervinden dagelijks het verschil in het WIK-beleid bij de verschillende rechtbanken. In Nederland is het zo dat een rechtbank zelfstandig nieuw beleid kan inzetten ten aanzien van de WIK. En het is zelfs zo dat nieuw beleid met terugwerkende kracht wordt toegepast op zaken, die nog niet waren afgedaan tijdens het bekendmaken van het nieuwe beleid. Het is aan de ene kant lovenswaardig dat rechterlijke organisaties beleid formuleren en een toelichting geven op een gewenste handelswijze ten aanzien van de WIK en het Rapport *BGK-Integraal 2013*. Aan de andere kant is het beter dat dit op landelijk niveau gebeurt en dat het resultaat op een transparante manier kenbaar wordt gemaakt, ook aan de professionals (zoals de gerechtsdeurwaarders) die ermee moeten werken.

DIVERSITEIT AAN UITSPRAKEN

Om de onoverzichtelijkheid van de lagere rechtspraak te duiden volgt een korte toelichting op een aantal door de KBvG ontvangen uitspraken.

Rapport Voorwerk II, rapport BGK-Integraal 2013 of WIK?

In een vonnis hanteert de kantonrechter het uitgangspunt, conform aanbeveling 8.3 van het Rapport *Voorwerk II*, dat voor de toewijzing van de buitengerechtelijke incassokosten meer moet worden verricht dan slechts een eventueel herhaalde aanmaning. In het vonnis is expliciet verwezen naar het Rapport *Voorwerk II*, terwijl in ieder geval op een deel van de vordering al het Rapport *BGK-Integraal 2013* van toepassing is.⁸ Desondanks is de regulering door de WIK gelijk gebleven en de uitleg van de WIK is dan ook onjuist.⁹

Veertiendagenbrief of vijftiendagenbrief?

Een schuldenaar krijgt overeenkomstig artikel 6:96 lid 6 BW een termijn van veertien dagen om alsnog de vordering te voldoen zonder dat buitengerechtelijke incassokosten verschuldigd zijn. Volgens de wet vangt deze termijn aan op de dag na de aanmaning. Een rechtbank bleek in de beoordeling van verstekzaken een

termijn van vijftien dagen te hanteren in plaats van de termijn van veertien dagen uit artikel 6:96 BW. In een verstekzaak zou niet zijn vast te stellen wanneer de schuldenaar de aanmaning heeft ontvangen. Daarom wordt van de veronderstelling uitgegaan dat de schuldenaar de aanmaning ontvangt één dag na de dagtekening van de aanmaning. Waarna volgens de wetsgeschiedenis de termijn van veertien dagen aanvangt op de dag nadat de schuldenaar de aanmaning heeft ontvangen.¹⁰ Hierdoor vangt dus de termijn aan van veertien dagen, twee dagen na de dagtekening van de aanmaning. Daarentegen betekent het voorgaande niet dat deze interpretatie van de ontvangsttheorie ook expliciet tot uitdrukking moet komen in de tekst van de aanmaning en al helemaal niet als de wet al in artikel 6:96 lid 6 BW een uitdrukkelijk dwingendrechtelijk wettelijk voorschrift geeft. Het genoemde beleid wordt ook toegepast in verstekzaken waarin ten tijde van de dagvaarding nog steeds niet is betaald. De praktijk leert dat het nauwelijks voorkomt dat er kort na het verstrijken van de termijn van veertien dagen alsnog wordt betaald. Als de rechtbank daarover twijfelt, zou de eiser gevraagd kunnen worden naar de datum van ontvangst van de (deel)betaling.

Kosteloos aanmanen

In de lagere rechtspraak is soms alsnog een kosteloze aanmaning vereist indien de schuldenaar een vennootschap onder firma is of handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. Het niet versturen van een kosteloze aanmaning kan dan een reden zijn om de vergoeding voor de buitengerechtelijke incassokosten af te wijzen. Maar juist dan handelt de schuldenaar als natuurlijk persoon in de uitoefening van een beroep of bedrijf. Op grond van artikel 6:96 lid 6 BW is het niet vereist om een kosteloze aanmaning te versturen.

Meerdere opeisbare vorderingen

Indien het mogelijk is één keer aan te manen voor meer dan één vordering, dan dient dit op grond van artikel 6:96 lid 7 BW ook in één aanmaning te worden gedaan. Daarbij geldt dat de minister van Veiligheid en Justitie de grens uitdrukkelijk trekt bij het opeisbaar zijn van de vorderingen. In de parlementaire geschiedenis is expliciet het voorbeeld gegeven van een huurovereenkomst waarbij per maand incassokosten in rekening kunnen worden gebracht voor het niet betalen van de maandelijkse huur.¹¹ Volgens een aantal ingezonden vonnissen kent dit voorbeeld uit de parlementaire geschiedenis in ieder geval twee uitzonderingen.

Ten eerste dient een schuldeiser de afweging te maken of het nog redelijk is om kosten voor buitengerechtelijke handelingen te (blijven) maken. Indien door het verrichten van buitengerechtelijke handelingen slechts hogere buitengerechtelijke incassokosten kunnen worden geclaimd dient de schuldeiser volgens de rechter schadebeperkend op te treden. De uitzondering is voornamelijk gericht op duurovereenkomsten zoals een huurovereenkomst. Van belang hierbij is bijvoorbeeld de mate van achterstand in de maandelijkse huurbetalingen. Deze vorm van schadebeperking volgt uit artikel 6:96 lid 7 BW. Ten tweede wordt bij een huurovereenkomst, waarbij voor iedere maand aan verschuldigde huur een aanmaning is verzonden, wederom door een rechter uitleg gegeven aan artikel 6:96 lid 7 BW. Indien de buitengerechtelijke incassokosten voor een huurschuld het minimale bedrag van € 40 per

uurtermijn bedraagt, dan moet een nieuwe aanmaning worden verzonden waarbij de bedragen worden opgeteld als zijnde het een nieuwe vordering die ineens moet worden voldaan overeenkomstig artikel 6:96 lid 7 BW. Maar deze uitzondering geldt niet indien de buitengerechtelijke incassokosten voor een huurschuld hoger zijn dan het minimumbedrag van € 40.

Voor het verschuldigd zijn van buitengerechtelijke incassokosten in het algemeen, is door een rechter de redelijkheid van artikel 6:96 lid 2 sub c BW nader ingevuld. De rechter stelt als grens voor het maken van redelijke buitengerechtelijke incassokosten, dat het voor de schuldeiser duidelijk moest zijn dat de schuldenaar ook in gebreke zou blijven met de betaling van de overige maandelijkse termijnen. Dat laatste is het geval indien na drie maandelijkse termijnen de betaling door de schuldenaar uitblijft.

Matigen van kosten

Op grond van artikel 2 lid 3 Besluit BIK kan er een verhoging plaatsvinden van de kosten als bedoeld in artikel 6:96 lid 2 c BW met een percentage overeenkomstig artikel 9 lid 1 Wet op de omzetbelasting 1968. Een rechter kan blijkbaar ook oordelen dat een verlaging met dat percentage kan plaatsvinden. Curieus is dat deze rechter artikel 242 Rv deels heeft overgenomen in het vonnis. Wel heeft de rechter naar artikel 242 lid 1 Rv gekeken maar niet naar artikel 242 lid 2 Rv. Juist in artikel 242 lid 2 Rv staat dat matiging niet mogelijk is van kosten als bedoeld in artikel 6:96 lid 5 BW. De rechter rond het bedrag aan buitengerechtelijke incassokosten vervolgens af, wat in feite wederom een matiging is van de vergoeding voor de buitengerechtelijke incassokosten.

“In het kader van transparantie en rechtszekerheid zijn uitgebreide rechterlijke aanvullingen op de wettelijke eisen van de WIK ongewenst en in strijd met hetgeen de wetgever met de WIK heeft beoogd”

Gemachtigdensalaris

Het gemachtigdensalaris ziet op de vergoeding van de kosten van de gemachtigde, deze kosten worden gemaakt in het gerechtelijk traject. De motivering van een rechter om het gemachtigdensalaris af te wijzen omdat de schuldeiser al een vergoeding voor deze kosten ontvangt via de buitengerechtelijke incassokosten, is dan ook niet goed te volgen. Voornamelijk omdat artikel 241 Rv jo. artikel 6:96 lid 5 BW deze matiging niet mogelijk zou moeten maken. Een matiging ‘via deze band’ is feitelijk in strijd met de bedoeling van de wetgever waarbij ondanks het matigingsverbod er toch wordt gematigd, maar dan op een ander – tamelijk willekeurig – element van de proceskostenveroordeling.

Minimale of maximale incassokosten?

Ook het in rekening brengen van te lage buitengerechtelijke incassokosten bleek een reden te kunnen zijn om de vergoeding voor de buitengerechtelijke incassokosten niet toe te wijzen. Dit is bijzonder omdat de WIK juist een wettelijke normering aanbrengt van de maximale incassokosten.¹²

CONCLUDEREND

De gerechtsdeurwaarder heeft een belangrijke taak bij de inleiding van een gerechtelijke procedure maar net zo belangrijk is zijn rol bij het voorkomen ervan. Maar al te vaak treft hij een minnelijke regeling waardoor verdere kosten kunnen worden voorkomen. De gerechtsdeurwaarder moet er voor zorgen dat de juiste buitengerechtelijke incassokosten in rekening worden gebracht. De gerechtsdeurwaarder kijkt daarbij naar de WIK en het Besluit BIK maar wordt vervolgens op het verkeerde been gezet door het rapport *BGK-Integraal 2013*, de jurisprudentie en het diverse beleid van de rechtbanken. In het kader van transparantie en rechtszekerheid zijn uitgebreide rechterlijke aanvullingen op de wettelijke eisen van de WIK ongewenst en in strijd met hetgeen de wetgever met de WIK heeft beoogd.

Noten

- 1 *Kamerstukken II 2010/11, 32 418, S, p. 1 e.v.*
- 2 Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 17 september 2013, *Prg.* 2013, 305, m.nt. Ros, r.o. 3.5-3.11.
- 3 Rapport *BGK-Integraal 2013*, p. 19.
- 4 B.J. Engberts, 'Wettelijke normering van buitengerechtelijke incassokosten', *Trema* 2012, nr. 6, p. 196-201.
- 5 Hoge Raad 13 juni 2014, *NJB* 2014, 1238, *RvdW* 2014, 812, *Prg.* 2014, 192 m.nt. Ros, JIN 2014, 157 m.nt. Blom en Meuwese, r.o. 3.7.2.
- 6 Hoge Raad 13 juni 2014, *NJB* 2014, 1238, *RvdW* 2014, 812, *Prg.* 2014, 192 m.nt. Ros, JIN 2014, 157 m.nt. Blom en Meuwese, r.o. 3.4.
- 7 K. Teuben, *Rechtsregelingen in het burgerlijk (proces)recht* (diss. Leiden) 2005, p. 36 e.v.
- 8 Het rapport *BGK-Integraal 2013* is per 1 november 2013 ingevoerd.
- 9 Hoge Raad 13 juni 2014, *NJB* 2014, 1238, *RvdW* 2014, 812, *Prg.* 2014, 192 m.nt. Ros, JIN 2014, 157 m.nt. Blom en Meuwese.
- 10 *Kamerstukken II 2010/11, 32 418, S, p. 4.*
- 11 *Kamerstukken I 2011/12, 32 418, C, p. 11.*
- 12 *Kamerstukken I 2011/12, 32 418, C, p. 11.*

Nieuw
verschenen

EDITIE
2014-2015

Auteur: mr. T.H.G. Steenmetser

ISBN: 978-90-12-39392-8

Prijs: € 60,- (incl. btw)

Huurrecht Wetteksten en Toelichtingen 2014-2015

Deze bundel bevat alle voor de huurrechtpraktijk relevante regelgeving en toelichting daarop door de auteur.

Dankzij de unieke combinatie van wetteksten en praktische toelichting is Huurrecht Wetteksten en Toelichtingen geschikt voor zowel juristen en niet-juristen die regelmatig te maken hebben met vragen over het huurrecht. In de bundel zijn zowel specifieke huurbepalingen opgenomen als algemene bepalingen die van invloed zijn op het huurrecht.

Credit Navigator

Creditmanagementsoftware
voor professionals

Credit Navigator is de meest gebruikte software-oplossing onder creditmanagementprofessionals speciaal gemaakt voor gerechtsdeurwaarderskantoren, incassobureaus, debiteuren-, achterstands- en bijzonder beheerafdelingen.

Credit Navigator verbindt alle fases in het creditmanagementproces, van facturatie tot en met schuldbewaking. Ook tussen partijen onderling. Digitale dossierbehandeling en financiële administratie zijn geheel in de applicatie geïntegreerd.

Credit Navigator heeft een zeer open structuur. Met behulp van de aanwezige webservices kunnen alle gewenste systemen worden gekoppeld. Of het nu gaat om een telefonie-omgeving, CRM-systeem of uw eigen webportal.

Credit Navigator is zeer goed schaalbaar en hierdoor geschikt voor alle organisaties, van klein tot groot. De software kan als SaaS-oplossing (Software as a Service) worden geleverd of lokaal worden geïnstalleerd.

Meer weten?

Voor meer informatie over Credit Navigator, een demonstratie of referenties gaat u naar:

www.eurosystems.nl

